DARBININKAS

LXIII, Nr. 23
Birželio · June 10, 1988

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Prezidentas Reagan, nuvykęs į Maskvą, pasirašė branduolinių ginklų Europoj panaikinimo sutartį ir keletą kitų mažesnės reikšmės susitarimų bet pažymėtina, kad jis ten susitiko su disidentais, jų tarpe ir dviem didžiosios spaudos paminėtais lietuviais Petru Pakėnu ir Nijole Sadūnaite, sovietų rašytojais bei kultūrininkais ir mokyklų bei universitetų studentais. Kaip ir buvo žadėjęs, jis visur pabrėžė žmogaus teisių reikalus, nors jo šeimininkai ir buvo dėl to labai susierzinę.

Nikaragvos partizanai jau trečią kartą buvo susitikę su vyriausybės atstovais tartis dėl taikos. Partizanai pateikė vyriausybei eilę reikalavimų dėl krašto politinių reformų, kurių kaikuriuos vyriausybės sutiko patenkinti. Už padarytas vyriausybės nuolaidas partizanai pažadėjo visai nutaukti kovas rugsėjo 1.

Sovietų Sąjungos aukščiausioji taryba, iki šiol vieningai tvirtinusi visus komunistų partijos jai pateiktus projektus, šį kartą išdrįso atidėti įstatymo projektą, nustatantį progresyvinius mokesčius privačioms įmonėms.

Pietų Afrika ir Mozambikas sutiko atgaivinti tarp jų anksčiau sudarytą nepuolimo paktą, draudžiantį remti prieš jų vyriausybes kovojančius partizanus.

Vietnamas painformavo, kad jis numato iki š.m. pabaigos atitraukti iš Kambodijos 50,000 karių.

Sovietų Sąjungos ginkluotų pajėgų politinio štabo viršininkas gen. Alexei D. Ligačov pareiškė, kad iki š.m. rugsėjo 15 bus atitraukta iš Afganistano pusė ten esančių sovietų karių.

Sovietų Sąjungos komunistų partijos centro komitetas patvirtino padarytus pasiūlymus svarstyti partijos galią ir apriboti partijos ir vyriausybės pareigūnų terminus iki 10 m. ir sustiprinti vietinių slaptai renkamų sovietų galią. Taip pat buvo patvirtinti planai pertvarkyti teisingumo sistemą, suteikiant kaltinamiesiems ir jų advokatams daugiau teisių ir praplečiant teisėjų nepriklausomybę.

Sirija susitarė su Iranu dėl Sirijos kariuomenės veiksmų Libano Beiruto pietiniuose priemiesčiuose, kur per kelias savaites vyko žiaurios kovos tarp Libano šiitų Amal ir Irano remiamos Dievo partijos milicijų. Per tas kovas žuvo 300 ir buvo sužeista per 1,000 žmonių.

Nato paprašė Italiją parūpinti bazes iš Ispanijos priverstiems pasitraukti JAV 72 karo lėktuvams. Gynybos ministeriai sutiko Italiją atlyginti už suteiktą bazę.

Vietnamas šiais metais atitraukė iš Laos apie 25,000 karių. Dar apie tiek yra pasilikę.

JAV senatas su nežymiom pataisom patvirtino tarp JAV ir Sovietų Sąjungos sudarytą branduolinių ginklų Europoje panaikinimo sutartį ir pateikė Maskvoj besilankančiam prezidentui ją pasirašyti.

Popiežius Jonui Pauliui II pr. m. paskelbus šventaisiais 117 vietnamiečių, kurie 17 a. buvo ten nužudyti Vietnamo valdovų, Vietnamas pareiškė savo didelį nepasitenkinimą.

LATVIJOS KRIKŠČIONYBĖS 800 METŲ JUBILIEJUS

Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 72

Sovietinėse respublikose

(Šis jubiliejus buvo švenčiamas 1986 m., metus laiko prieš Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį)

-o-

Šiais metais Latvijos katalikai mini pirmojo Latvijos vyskupo koncekracijos 800 metų jubiliejų.

1185 m. Dauguvos upės dešiniajame krante Ikškilėje (dabar Uogrės rajonas, netoli Rygos) pastatė pirmąją katalikų bažnyčią Pabaltijyje. 1186 m. Bremeno Hamburgo vyskupas Hartvigas II pašventino Meinhardą pirmuoju Latvijos vyskupu. Popiežius Klemensas II 1188 metais rašytame laiške Meinhardą apibūdino kaip pamaldų ir išmintingą vyrą, apdovanotą Šv. Dvasios dovanomis.

Katalikybė prigijo

Jam pasisekė lyvių tarpe pasėti Dievo žodžio sėklą, kuri suleido šaknis Latvijos žemėje, jog ir po 800 metų negandų, ir nepaisant dabartinio ateistinio režimo rafinuotų pastangų, katalikybė nesunaikinta.

800 metų katalikybės jubiliejus Latvijos katalikams — vilties žiburėlis, raginantis tverti šiais sunkiais valdiškos bedievybės laikais.

Ruošiantis kitais metais švęsti Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejų, pažiūrėkime, kaip bedieviška valdžia leido švęsti panašų jubiliejų mūsų broliams latviams.

Pranešimai skelbimų lentose

Lankantis Rygos katalikų bažnyčiose, galima pastebėti skelbimų vitrinose iškabintą trumpą krikščionybės įvedimo Latvijoje istoriją, kur pabrėžiama Meinhardo venediška, t.y., slaviška kilmė, iškeliamas taikus jo misijinės veiklos pobūdis.

Tarp kitko, Pabaltijyje jis laikomas šventuoju, nors pagal dabartines Bažnyčios normas, jo kultas nėra oficialiai sutvarkytas (panašiai kaip mūsų palaimintojo Mykolo Giedraičio). Skelbimuose atpasakojama Iškilės bažnyčios istorija.

Bažnyčios griuvėsiai

Ši bažnyčia išstovėjo iki Pirmojo Pasaulinio karo ir jo metu buvo sugriauta. Jos griuvėsiai iki šiol yra išlikę vienos auto transporto įmonės sandėlių teritorijoje.

Minėjimas tik rinktiniams

Jubiliejus buvo pradėtas švęsti gegužės 25 Švč. Trejybės šventėje dabar jau mirusio vysk. Valerijono Zondako Rygos katalikų Šv. Jokūbo katedroje celebruotomis mišiomis, po kurių tik siaurai kviestinei publikai Kunigų seminarijoje buvo suruoštas jubiliejaus minėjimas. Eiliniai katalikai tame minėjime dalyvauti negalėjo, o RRT įgaliotinis sėdėjo privilegijuotoje vietoje.

Apsilankė vokiečių delegacija

Birželio pradžioje Latvijos katalikams džiaugsmo suteikė apsilankiusi Vakarų Vokietijos vyskupų ir kunigų grupė su Münchcheno ir Preisingo arkivyskupu kardinolu Veteriu.

Birželio 5 svečiams koncelebruojant mišias. Rygos katalikų katedra buvo perpildyta nors buvo eilinė darbo diena — ketvirtadienis. Nudžiugino Latvijos katalikus vokiečių katalikų dovana — Latvijos pirmojo vyskupo Meinhardo statula.

Ir ten katedra paversta koncertų sale

Svečiai aplankė vyskupo Meinhardo kapą suprofanuotoje Rygos Dievo Motinos katedroje, paverstoje koncertų sale. Čia svečiams iš Vokietijos buvo suruoštas religinės muzikos koncertas. Svečiai "koncertų salėje" turėjo galimybę padėti gėlių puokštes ant Latvijos krikštytojo kapo ir ten pasimelsti.

Jei Latvijos eilinis katalikas pabandytų tai padaryti, būtų nubaustas už viešosios tvarkos pažeidimą ar chuliganizmą. Įdomu, kam kitais metais leis bedieviai padėti gėlių puokštę ant Lietuvos vieno iš krikštytojų — LDK Vytauto kapo išniekintoje Vilniaus Katedroje?

Mišios bažnyčios griuvėsiuose

Bedieviškoji valdžia Vakarų Vokietijos dvasiškių delegacijai padarė dar vieną nuolaidą — leido atlaikyti šv. Mišias ant pirmosios vyskupo Reinhardo statytos bažnyčios griuvėsių Ikškilėje autosandėlio kieme.

Apie šias pamaldas eiliniai katalikai nebuvo informuoti. Mikšių dalyviais tebuvo keletas kurijos darbuotojų.

Jubiliejaus proga į Latviją buvo leista atvykti ir Vietnamo katalikų vyskupų delegacija.

Iškilmės Agluonoje

Pagrindinės Jubiliejaus iškilmės vyko garsiausioje Latvijos šventovėje Agluonoje, kurioje yra stebuklingas Dievo Motinos paveikslas, analogiškas garbingajam Trakų paveikslui. Latvių katalikai teigia, kad tikrasis LDK Vytautui jo krikšto proga Bizantijos imperatoriaus padovanotasis paveikslas yra kaip tik Agluonoje, o Trakuose — tik jo kopija.

Mes, lietuviai, laikome atvirkščiai. Bet ne tai svarbu. Broliškų tautų katalikus jungia bendra meilė Dievo Motinai Marijai. Paprastai didieji atlaidai Agluonoje vyksta per Žolinę. jie trunka vieną dieną — tiek bedieviai teleidžia!

Šiais metais bedieviai leido pagrindinius atlaidus švęsti tris dienas — rugpjūčio 15, 16, 17 d.

Kalbėjo kardinolas

Pagrindinį jubiliejinį pamokslą pasakė Rygos Šv. Alberto

(nukelta į 2 psl.)

NAUJAS LIETUVOS HELSINKIO GRUPĖS DOKUMENTAS PASIEKĖ VAKARUS

(New Yorks, gegužės 10. LIC) *Lietuvos Helsinkio 76 grupės naujas dokumentas Nr. 35, datuotas š.m. balandžio 30 d., pasiekė Lietuvių Informacijos Centrą. Pateikiame pareiškimo pilną tekstą.*

TSRS KP CK Generaliniam Sekretoriui Gorbačiovui M.S. Helsinkio pasitarimo baigiamojo akto nutarimų vykdymo Lietuvos kontrolinės grupės dokumentas Nr. 35.

Helsinkio pasitarimo baigiamojo akto signatarai 1975 m. įsipareigojo gerbti visus tris tarptautinius paktus liečiančius žmogaus teises. TSRS Aukščiausios tarybos prezidiumo ratifikuotos Pilietinių ir politinių teisių tarptautinės konvencijos trečioje dalyje 19 str. yra pasakyta: 1) Kiekvienas žmogus turi teisę netrukdomai reikšti savo nuomonę, 2) Kiekvienas žmogus turi teisę laisvai išreikšti savo nuomonę; ši teisė duoda bet kokios rūšies informacijos bei idėjų ieškojimo, gavimo ir platinimo laisvę — žodžiu, rankraštinėje, spausdintoje, meninės išraiškos formoje ar pagal savo pasirinkimą kitais būdais, visai nepriklausomai nuo valstybių sienų.

TSRS Konstitucijos 49 straipsnyje rašoma: "Kiekvienas TSRS pilietis turi teisę pateikti valstybiniams organams ir visuomeninėms organizacijoms pasiūlymus dėl jų veiklos gerinimo, kritikuoti darbo trūkumus. Persekioti už kritiką draudžiama."

Kad nedovanotinus tironiškus priespaudos neteisėtumo bei nežmoniškumo aktus organizavo ir jiems asmeniškai vadovavo Stalinas, kad nuo panašių dalykų nebuvo laisvi ir visi po stalininiai penkmečiai. TSRS piliečius nuolat supažindina visos masinės informacijos priemonės. Vadovaujantis sveika logika derėtų išaukštinti ir pagirti visus tuos rezistentus, kurie iš vyriausybės reikalavo gerbti TSRS konstitucijos nuostatus bei priimtus tarptautinius įsipareigojimus, kurie vienaip ar kitaip priešinosi ir aktyviai kovojo su valstybės pareigūnų savivaliavimu. Jų siekimai sutapo su dorovingos žmonijos dalies interesais. Ir mes manome, jog 1988 balandžio 4 laikraštis *Pravda* buvo teisus kaip teigė, jog patriotas yra tas, kuris nebijodamas jokių sunkumų dirba šalies interesų naudai, liau-

(nukelta į 2 psl.)

LIETUVIAI TARPTAUTINIO P.E.N. KLUBO PRANEŠIME

Balandžio 6-9 d. Cambridge mieste, Anglijoje, įvyko Tarptautinio P.E.N. Klubo suvažiavimas. Jo išvakarėse buvo paskelbtas P.E.N. kalinamų rašytojų komiteto pranešimas, kuriame išvardinti "pagrobti, kalinami, ištremti, izoliuoti, ar teismo laukiantys rašytojai bei žurnalistai" visame pasaulyje. Komitetui vadovauja švedų kritikas ir leidėjas, **Thoms von Vegesack,** kurio protėviai kilę iš Latvijos.

Pranešime informuojama ir apie tris šiuo metu nutrėmime esančius lietuvius: **Balį Gajauską, Gintautą Iešmantą** ir **Viktorą Petkų.** Duodamos jų trumpos biografijos ir dabartiniai adresai. Gajauską savo garbės nariu yra priėmęs švedų P.E.N. centras, Iešmantą — anglų ir amerikiečių centrai, o Petkų — škotų ir anglų centrai. Visais trimis taip pat rūpinasi Tarptautinės Amnestijos organizacija. Šiuo metu P.E.N. komitetas tiria kunigo **Alfonso Svarinsko** bylą, nes sovietinė spauda jį kaltina bendradarbiavimu lietuvių savilaidoje.

Pasaulinės rašytojų organizacijos pranešime taip pat minimi estas **Martas Olavas Niklus,** latvis **Žanis Skudra,** penki ukrainiečiai, trys rusai ir vienas gruzinas. Pranešama apie Povilo Pečeliūno ir latvio Gunaro Astros paleidimą. Nors nuo praėjusį lapkritį paskelbto paskutinio pranešimo Sovietų Sąjungoje buvo paleisti keli rašytojai. Komitetas neseniai sužinojo apie tryliką naujų aukų. Kai kurie jų kalinami jau daugelį metų, aštuoni — šiuo metu psichiatrinėse ligoninėse. "Jų likimas," rašoma pranešime, "rodo kaip lengva užsienyje pamiršti taip nutildytus (režimo) kritikus."

Anot pranešimo, daugumos rašytojų sunkumai nesibaigia juos paleidus. Daugeliui buvusių kalinių neleidžiama sugrįžti į ankstesnį darbą. Kiti vėl rizikuoja savo laisve — vos paleisti, buvę ukrainiečių politkaliniai Michail Horyn ir Viačeslav Čornovil vėl pradėjo leisti savo anksčiau uždarytą laikraštį "Ukrainiečių šauklys."

Savo ankstesniame pranešime, P.E.N. Kalinamų rašytojų komitetas buvo išreiškęs viltį, kad Kuboje, Vietname ir Pietų Korėjoje būsiančios paskelbtos plačios apimties amnesitijos. Ta viltis neišsipildė — visose trijose šalyse tebuvo paleista ribotas skaičius rašytojų ir žurnalistų. Komitetui rūpesčio kelia žinios iš Kubos Combinado del Este kalėjimo, kuriame daug P.E.N. pranešime išvardintų kalinių tebelaukia seniai pažadėtos amnestijos: kovo 5 d. 40 ku-

(nukelta į 2 psl.)

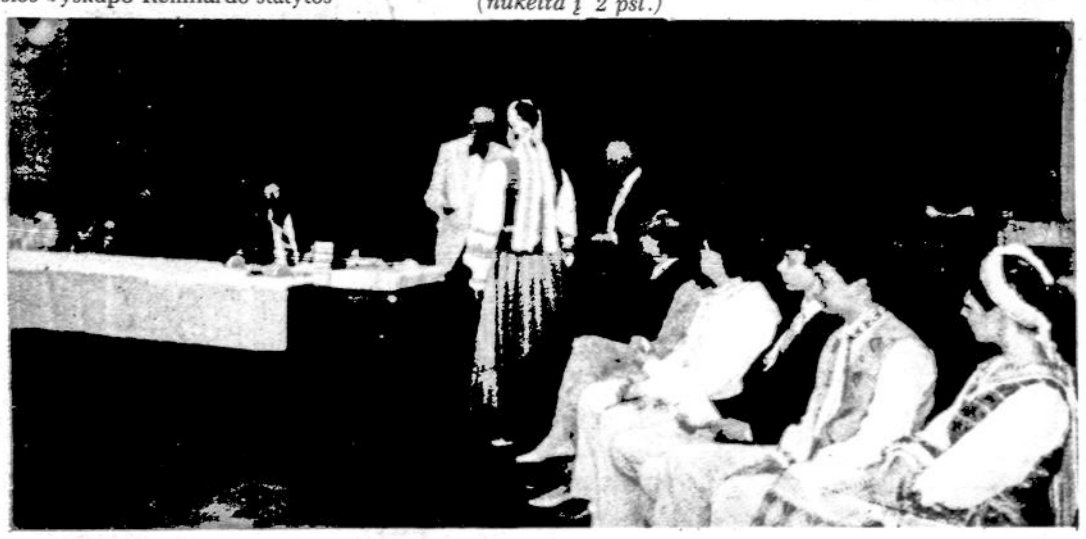

Maironio lituanistinės mokyklos mokslo metų baigimo iškilmės, išleidžiama 34-toji abiturientų laida. Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis įteikia atestatą Rasai Adams, šalia dešinėje stovi klasės mokytojas Alfonsas Samušis, nuo konsulo į kairę mokyklos vedėja Vida Penikienė, Paulius Jurkus, Tėv. Antanas Prakapas, OFM, Jadvyga Matulaitienė, Dana Bobelienė. Nuotr. Onos Adams.

Vliko pirmininko pasikalbėjimas su Sadūnaite

Džiugi žinia apie vyskupo **Vincento Sladkevičiaus** pakėlimą į kardinolus š.m. gegužės 29 d. buvo telefonu perduota VLIKO pirmininkui dr. K. Bobeliui jo pasikalbėjimo metu su Nijole Sadūnaite ir Antanu Terlecku, Maskvoje. Sadūnaitė informavo dr. Bobelį, kad jos bandymas gegužės 25 d. vykti Maskvon (kartu su kun. Kazimieru Gražuliu) pasimatyti su prezidentu Reaganu, buvo KGB-istų sulaikytas. Tačiau gegužės 28 d. KGB pulkininkas Česnavičius nuvežė Nijolę Sadūnaitę ir Antaną Terlecką į traukinių stotį ir aprūpino kelionei į Maskvą bilietais. Į Maskvą yra atvykę: iš Estijos — buvusi Sibiro kalinė Lagle Parek, ir iš Latvijos — Modria Plate.

Pasimatymui su Reaganu proga, Sadūnaitė ir Terleckas turi paruošę pareiškimą dėl Lietuvos nepriklausomybės. Jis bus įteiktas **Lietuvos Laisvės Lygos** (dabar apjungianti disidentų veiklą Lietuvoje) vardu. Dr. K. Bobelis pabrėžė, kad ir laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių pagrindinis siekis yra Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė. Pareiškimo tekstas bus artimiausiu laiku perduotas Vakarams.

Sadūnaitė toliau pranešė, kad į Lietuvių Helsinkio Grupę įstojo du nauji nariai: **dr. Vytautas Vaičiūnas** ir **kun. Gustavas Gudanavičius,** iš Žagarės. Helsinkio grupė dirba kartu su Lietuvos Laisvės Lyga.

(Elta)

Mirė Tėv. Alfonsas Bernatonis, OFM Cap.

Birželio 5, Vakarų Vokietijoje mirė Tėv. Alfonsas Bernotonis, OFM, kapucinas, Vasario 16 gimnazijos kuratorius.

Velionis buvo gimęs 1914 rugsėjo 16 Medininkų kaime, Jėzno valsčiuje, Alytaus apskrityje. Baigęs kapucinų gimnaziją Pungėje, teologiją studijavo Miunsteryje, Vokietijoje. Kunigu įšventintas 1943.VII.1.

Buvo Balfo įgaliotinis V. Vokietijoje, nuo 1950 iki 1965 V. Vokietijos lietuvių sielovadas direktorius. Iki mirties buvo Vasario 16-tos gimnazijos kuratorius. Laidojamas birželio 10, penktadienį.

Per Maskvos radiją sovietų reporteris pareiškė, kad prieš kurį laiką sudaryta bendra sovietų ir lenkų komisija Katyno aukų kaltininkams nustatyti, suradusi vokiečių protokolą, tvirtinantį, kad Katyno aukos buvo nušautos sovietų gamybos šoviniais.

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— **Tarptautinio pramoginių šokių konkurso "Gintarinė pora"** pagrindinė premija šį kartą iš Kauno iškeliavo į Hamburgą — ji įteikta 20-metei tarnautojai Katrin König ir 19-mečiui moksleiviui Markui Zytui — daugkartiniams Vokietijos jaunimo čempijonams. Šie konkursai tradiciniai, jie rengiami nuo 1965 m. Šiemet Gegužės švenčių dienomis savo meną Kauno sporto halėje demonstravo duetai iš šešių valstybių. Tarp jaunųjų šokėjų (iki 16 metų) pirmavo kauniečiai moksleiviai Diana Velonskytė ir Egidijus Petronis. Kita kauniečių pora — studentai Jolanta Aidukevičiūtė ir Darius Mosteika užėmė ketvirtąją vietą klasikinių šokių suaugusiųjų varžybose. Abi šias poras paruošė žymūs pramoginių šokių meistrai kauniečiai gydytojai Juratė ir Česlovas Norvaišos.

— **Lietuvos menininkai** vis dažniau rengia labdaros vakarus Kultūros fondo naudai. Vien balandžio mėnesį įvyko trys tokie koncertai. Vilniaus valstybinio V. Kapsuko universiteto Mokslo muziejuje Konservatorijos solinio dainavimo katedros docentė A. Vilčinskaitė-Kisielienė surengė klasikinės muzikos vakarą. Grojo liaudies simfoninis orkestras "Vilnius", vadovaujamas Konservatorijos pedagogo Č. Radžiūno. Šio vakaro lėšas atlikėjai paskyrė Vilniaus pilių atstatymui. Kauniečių estradinė pop grupė "Rondo" sostinės Sporto rūmuose surengė didelį koncertą, kurio lėšas nutarė paskirti Kernavės archeologiniams tyrinėjimams. Balandžio pabaigoje Mokslo muziejuje poezijos labdaros vakarą surengė Lietuvos liaudies artistas A. Rasenas. Šio vakaro lėšos paskirtos Vilniaus semaniesčiui restauruoti.

Savaitės įvykiai

Leningrado Kazanės Katedroje neoficialiai opozicinė Demokratinė unija surengė demonstraciją, kurioje dalyvavo daugiaua kaip 2,000 žmonių. Policija juos išsklaidė, 35 areštavo ir kitiems 25 įsakė atvykti į teismą.

JAV karinės pajėgos dėl biudžetinių sumetimų balandžio mėn. paleido į atsargą 28,500 karių.

Izraelio į atsargą paleisti aukšto laipsnio karininkai sudarė Taikos ir saugumo tarybą, siūlančia užbaigti arabų žemių okupaciją.

Izraelio okupuotų žemių palestiniečių tarpe platinami atsišaukimai, nurodantieji, kuriom sąlygom palestiniečiai galėtų užbaigti sukilimą. Juose reikalaujama: atitraukti kariuomenę, paleisti belaisvius, atšaukti išimties būklę, leisti deportuotiems grįžti, įvykdyti laisvus ir demokratinius savivaldybių rinkimus ir atšaukti ūkinius suvaržymus.

Sovietinės Armenijos sostinėje Jerevane apie 300,000 gyventojų suruošė demonstracijas reikalaudami Azerbaidžanui priklausančią Nagorno Karabach sritį prijungti prie Armenijos.

Senato daugumos vadas sen. Robert Byrd yra nusistatęs prašyti Maskvoj gen. sekretorių Gorbačiovą leisti įvežti į Sovietų Sąjungą 100 milijonų Biblijų.

Danijos karalienė Margareth II paprašė dabartinį ministerį pirmininką Poul Schueter sudaryti naują ministerių kabinetą, nes nesenai vykę parlamento rinkimai partijų atstovavimą parlamente mažai tepakeitė.

Apie 2000 Izraelio taikos šalininkų sudarė automobilių vorą, kuri apvažiavo vakarinio Jordano kranto miestus, reikalaujant užbaigti arabų žemių okupaciją ir įgyvendinti taiką.

Sovietų Sąjungos KGB išvilko iš traukinio ukrainiečių katalikų vyskupą Pavel Vaslik, 3 kunigus ir vieną pasaulietį, siekiančius nuvykti į Maskvą susitikti su prezidentu Reagan.

Gynybos departamentas planuoja pasistatydinti trijų etapų raketą, kurią galėtų į erdvę paleisti 7 mylių aukštumoje skrendantis B-52 bombonešis.

Marylando universitete Arlingtone, Virginia, įvyko konferencija tema — Religija komunsitų dominuojamose šalyse. Konferencija buvo gegužės 19. Paskaitą skaitė Viktoras Nakas, Lietuvių Informacijos centro įstaigos vedėjas Washingtone. V. Nakas skaitė paskaitą apie "Glosnost" politiką ir Baltijos valstybes. Nuotr. A. Pakštienės

LIETUVIAI TARPTAUTINIO P.E.N. KLUBO PRANEŠIME

(atkelta iš 1 psl.)

biečių politkalinių ten pradėjo bado straiką, nes valdžia juos nubaudė karceriu ir uždraudė jų šeimos nariams juos lankyti vien už tai, kad tie kaliniai atsisakė pasirašyti deklaraciją, jog jie remia marksistinę-leninę ideologiją.

P.E.N. pranešimas informuoja apie daugelio intelektualų areštus Rytų Vokietijoje pastarųjų mėnesių bėgyje. Dauguma jų buvo netrukus paleisti, o kai kurie priversti emigruoti, įskaitant populiarų dailininką ir poetą Stefaną Kravcyką. Kovo 1 d. kiti penki intelektualai buvo trumpai suimti už jų protestus prieš prievartinę emigraciją. Santvarkos kritikai baudžiami ir kitokiais būdais. Kai rašytoja Monika Maron pakritikavo rytų Berlyno režimą Vakarų Vokietijos žurnalistams, jai buvo pranešta, kad jos naujas romanas neišeis iš spaudos.

Žvelgdami atgal į praėjusius kelerius metus, pranešimo autoriai rašo, kad kai kuriuose kraštuose kalinamų rašytojų skaičius sumažėjo, bet tai nebūtinai reiškia, kad plinta išraiškos laisvė. Šiuo metu rašytojai prievartaujami kitokiais būdais. Vienur jie paprasčiausiai brutaliai nužudomi, kitur naudojami subtilesni metodai — ištrėmimai, draudimas keliauti, namų areštai, cenzūra, trumpi suėmimai. Tai galima laikyti ženklu, kad P.E.N. Klubo ir kitų žmogaus teisių organizacijų balsas nenuleidžiamas tylomis.

Pranešimo žiniomis, šiuo metu daugiausia rašytojų ir žurnalistų kalinama Sovietų Sąjungoje, Vietname, Kuboje, Čilėje ir Turkijoje. Kai kurios šalys, kaip Šiaurės Korėja, Albanija ir Iranas, neįtrauktos į pranešimą, nes iš jų kolkas neįmanoma gauti jokios informacijos apie kalinius.

(Elta)

Lietuvos rašytojų sąjunga PASISAKO UŽ LIETUVIŲ KALBĄ

(Vilnius-New Yorkas. LIC) Lietuvos rašytojų sąjunga balandžio 5 d. susirinkime svarstė lietuvių kalbos vaidmenį tėvynėje ir išreiškė rimtą susirūpinimą jos ateitimi. praneša Lietuvių Informacijos Centras.

Iš Lietuvos buvo pranešta, kad "prieš Velykas po daugelį Vilniaus įstaigų vaikščiojo žmonės ir rinko parašus po kreipimosi į Lietuvos rašytojų sąjungą. Ši sąjunga buvo prašoma eiliniame savo susirinkime apsvarstyti opias tautinio klausimo problemas. Susirinkimas įvyko balandžio 5 d. Tokių aistringų viešų diskusijų sovietų Lietuva dar negirdėjo. Rezoliucijoje buvo pareikalauta:

1) Pripažinti valstybine Lietuvos TSR kalba lietuvių kalbą.

2) Uždrausti rusų kalbą darželių lietuviškose grupėse; vidurinėse mokyklose dėstyti rusų kalbą tik nuo IV klasės.

Prieš tariamas nacionalistines nuotaikas griežtai kalbėjo *Tiesos* redaktorius Laurinčiukas ir vienas iš jo draugų. Tačiau ir šie buvo priversti balsuoti už aną rezoliuciją. Labai iščenzūruota rašytojo Jono Mikelinsko kalba spausdinama 1988 balandžio 14 d. *Komjaunimo Tiesoje*."

(LIC)

NAUJAS LIETUVOS HELSINKIO GRUPĖS DOKUMENTAS PASIEKĖ VAKARUS

(atkelta iš 1 psl.)

dies gerovei. Kaip tiktai tokiais tikslais rezistentai vadovavosi savo veikloje.

Tačiau realioje TSRS gyvenimo tikrovėje mes matėme ir tebematome visai priešingą vaizdą. Daugumas tų, kurie pasinaudojo laisvo savo nuomonės pareiškimo teise, ir kritikavo valstybės bei visuomeninių organizacijų darbo trūkumus, kurie vyriausybei teikė savo pasiūlymus, buvo neteisėtai apkaltinti šmeižimu, kenksmingos agitacijos bei propagandos skleidimu, buvo apšaukti socialiai pavojingais elementais. Daug jų ir dabar tebelaikomi įkalinimo bei nutrėmimo vietose. Daug jų neturi teisės gyventi savo tėvynėje ar užimti labiau atsakingas pareigas, jiems trukdoma išvykti į užsienį, ir t.t. Konkrečiu tam pavyzdžiu gali būti Vilniaus vyskupas Julijonas Steponavičius, lietuviai kunigai — Alfonsas Svarinskas ir Sigitas Tamkevičius, Lietuvos Helsinkio 76 grupės nariai —Viktoras Petkus ir Balys Gajauskas, aktyvūs rezistentai — Povilas Pečiulaitis, Algirdas Žyprė, Gintautas Iešmantas, Boleslovas Lizūnas, Petras Gražulis bei didelė daugybė įvairių kitų tautybių žmonių šiandieną persekiojami už tautinius ir religinius įsitikinimus.

Helsinkio pasitarimo baigiamojo akto nuostatus bei tarybinę konstituciją mes norime matyti ne vien parašyta ant popieriaus, bet ir veikiančius kasdienybės tikrovėje. Todėl teisingumo, taikos, laisvės ir garbingo pilnaverčiai gyvenimo siekimo vardu, mes reikalaujame TSRS vyriausybę pilnai nedelsiant amnestuoti visus tuos, kurie bet kada 70-ties metų bėgyje pasipriešino nežmoniškumo neteisėtumo praktikuotojams.

Helsinkio pasitarimo baigiamojo akto nutarimų vykdomo Lietuvos kontrolinės grupės nariai: Algirdas Statkevičius, gydytojas, Mečislovas Jurevičius, darbininkas, Vytautas Vaičiūnas, inžinierius.

Vilnius, 1988 m. balandžio 30 d.

LIC

Iš Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

bažnyčios klebonas Lukšas, o pabaigoje kalbėjo kardinolas J. Vaivods. Jis apsidžiaugė, kad patys sunkiausi persekiojimo laikai lyg ir praeityje. Kadaise, prieš 20 metų, kai į Agluonos atlaidus iš Rygos mėgindavo nuvažiuoti vyskupas Struodas, milicija, sustabdžiusi mašiną, gražindavo atgal, o dabar jam atvykti į šią šventovę nedrįstama trukdyti.

Nežymūs sušvelnėjimo ženklai

Iškilmėse dalyvavo daugiau maldininkų nei kitais metais. Eilė maldininkų grupių, ypač konvertitų iš liuteronų, atvyko į Agluoną pėsčiomis net iš Rygos. Milicija jų netrukdė, nors maldininkai eidami tyliai kalbėjo rožančių, meldėsi.

Tai labai nežymūs ateistinio režimo sušvelnėjimo ženklai.

Rygos katalikų bažnyčiose bedieviai jau toleruoja vaikus, patarnaujančius mišiose, dalyvaujančius procesijoje. Provincijose, kur nesimaišo užsieniečiai, tai griežtai draudžiama.

Trukdė Devintinių procesiją

Šių jubiliejinių metų Devintinėse bedieviai Rygos katalikams padarė labai nemalonų akiborkštą: kai Devintinių procesija išėjo iš Šv. Pranciškaus bažnyčios į šventorių, nors tai buvo sekmadienio rytas, 12 val., iš gręta esančio skvero — šokių pavilijono, įrengto buvusių kapinių vietoje, buvo paleista triukšminga šokių muzika...

Š. m. spalio 1 vysk. V. Zondako laidotuvių pamaldose dalyvavo keturi Lietuvos vyskupai — Vilniaus Apaštalinis administratorius vyskupas Julijonas Steponavičius, Kaišiadorių Apaštalinis administratorius vyskupas Vincentas Sladkevičius, Telšių Apaštalinis administratorius vyskupas Antanas Vaičius ir Kauno bei Vilkaviškio Apaštalinis administratorius augziliaras vyskupas Juozas Preikšas.

Lietuvos vyskupams neleido dalyvauti krikšto iškilmėse

Latvijos katalikai apgailestavo, kad bedieviška valdžia kaimyninės Lietuvos vyskupams teleidžia dalyvauti tik liūdnose laidotuvių iškilmėse, o jie norėję Lietuvos vyskupus matyti ir jubiliejaus iškilmėse Agluonoje.

Kažin ar Latvijos vyskupams bedieviai leis dalyvauti Lietuvos Krikšto 600 metų Jubiliejuje? Palauksime — pamatysime!

-o-

Kitame Darbininko numeryje pradedame spausdinti Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 73. Šis numeris okupuotoje Lietuvoje pasirodė 1987 kovo 19.

Numerio nespausdinsime ištisai. Daug ką sutrumpinsime, sutrauksime, kad būtų medžiaga įvairesnė ir įdomesnė.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtinais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito pataipose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klijentais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Melius, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT – "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Pirmad. 6 - 7 val. vak. iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel 201 753 - 5636.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Tel. 617-586-7209.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.**

Prašau pratęsti prenumeratą 1988 metam.

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 15 dol. Visiem kitiem prenumerata — 20 dol. metam.

Siunčiu už prenumeratą $.....
Už kalendorių $.....
Spaudai paremti $.....

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — — GAUSI PARODŲ SALĖ

KVEČAS JONAS 1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year $20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.
ISSN 0011-6637
Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Birželio liūdni varpai

Birželio mėnuo lietuvių tautai visada atneša liūdesį. 1940 birželio 15 Lietuva buvo okupuota Sovietų Sąjungos, į Lietuvą buvo įvesta daugybė kariuomenės, melu ir apgaule Lietuva buvo įjungta į Sovietų Sąjungą. Suklastoti buvo seimo rinkimai, suklastoti visi balsavimai, delegacijos. Dar ir dabar Sovietų Sąjunga skelbia, kad Lietuva pati savo noru įsijungė į Sovietų Sąjungą, nusikratė buržuazinę priespaudą.

Kiekviena tauta trokšta gyventi nepriklausomai, pati tvarkytis, kaip išmano. Iš sunkių vergijų amžių pakilę, lietuviai labai stropiai statė savo valstybę, su didele pažanga, su viltimis į šviesesnį rytojų. Ir tai buvo ginklu pasmaugta ir grandinėm prirakinta.

Todėl visiems lietuviams birželio varpai ir skamba liūdnai, nes jie laidojo Lietuvos nepriklausomybę. To niekada lietuvių tauta neužmirš. Niekada. Ir ji trokšta gyventi nepriklausomai.

Paskui atėjo 1941 metų įvykiai — didieji Stalino suorganizuoti vežimai į Sibirą. Koks buvo liūdnas ir koks kruvinas buvo tas birželis. Baisiausias mūsų istorijoje. Vaikų klyksmai, ašaros, dejonės. Į Sibirą, į mirtį. Geriausi tautos sūnūs, patriotai, savanoriai. Ir už tai, kad jie buvo lietuviai, kad troško gyventi laisvai.

Tik dabar Sovietų propaganda ima kalbėti apie Stalino aukas. Anksčiau sakė, kad taip reikėjo, kad išvežė tautos šlamštą. Dabar jau pripažįsta, kad Stalino kulto aukos didelės. Bet kas iš to, kad pavergtųjų niekas neužtars. Niekas jiems neatlygins, nerehabilituos. Tai pasmerkiama bendru vardu, kad labiau apgautų Vakarus, kad nukreiptų jų dėmesį kitur.

Todėl su dideliu liūdesiu pasitinkame ir tuos birželio varpus. Apraudame savo artimuosius, savo tautos kančias ir prisiekiame — niekada nepamiršime savo nukentėjusių brolių, visada kovosime dėl pasaulio teisybės, taikos ir savo tautos laisvės.

Tas 1941 metų birželis buvo mum audringas — prasidėjo sovietų - vokiečių karas ir Lietuvoje kilo sukilimas: Tauta pajėgė nusikratyti bolševikinės okupacijos, pajėgė suorganizuoti laikinąją vyriausybę, kurią vėliau vokiečiai po 7 savaičių panaikino.

Bet faktas liko faktu — tautai parodė nepaprastą gyvastingumą, suprato, kas yra laisvė ir kokia kaina ji perkama. Tai didelio ryžto kovos ir laimėjimų dienos.

Jos parodė lietuvių tautai, kad niekas mums laisvės neduos, nes kaimynai norėjo tik pavergti. Mes patys turėjome ginklu ir susiklausymu apginti save, įtvirtinti savo idėjas.

Tas birželio sukilimas labai sutvirtino tautą, suglaudino, suteikė labai daug ištvermės tolesniems žygiams. Kraujo auka visada tautas suriša ir padaro stipresnes, išryškina jų idealus. Sukilimas padėjo mum dar ilgus metus organizuoti partizaninį karą, išugdyti nesavanaudišką patriotizmą.

Sukilimas parodė, kad negalime pasitikėti ir Hitlerio Vokietija. Ji irgi buvo grobuoniška ir pikta, pasirengusi lietuvių tautą sunaikinti. Jei tik vokiečiai būtų karą laimėję, tai visos Pabaltijo tautos būtų prijungtos tiesiai prie Vokietijos Reicho, o lietuviai būtų iškelti kur nors prie Volgos.

Birželio dienos parodė mum, kad esame vienui vieni savo sunkioje likiminėje kovoje. Tas ir verčia susimąstyti, apsidairyti, argi nerasime draugų, kuriems gręsia tas pats pavojus, kurie irgi gali mum tikrai padėti.

Birželis lūžo, suskaudino mus ir paliko amžiną pamoką — budėkime, visada budėkime, ieškokime draugų pas tuos, kurie irgi baiminasi savo didžiųjų kaimynų. Budėkime ir, nepamiršdami aukų, sunkiųjų laikų, mes visi tikime į tautos prisikėlimą, į nepriklausomybę.

Labai pačiai ir efektingai paminėjus Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį, lietuvių katalikų gyvenime jaučiasi lyg ir atoslūgis. Kyla mintis, kad viskas yra normalioj padėty ir nėra kuo perdaug rūpintis. Bet taip nėra. Pažvelgus į apytuštes lietuvių bažnyčias, į retėjančias kunigų eiles ir į jaunosios kartos nutolimą nuo lietuviškų parapijų, kyla ne tik rūpestis, bet ir baimė dėl katalikiškos lietuvybės išnykimo. Bažnyčios ir parapijos ilgą eilę metų buvo pagrindiniai lietuvių veiklos centrai, o jom silpnėjant, silpnėja ir lietuvių atspirtis prieš nutautėjimą.

Keliaudamas po Amerikos ir kitų kraštų lietuvių kolonijas, tą ypatingai pastebėjo išeivijos lietuvių vyskupas Paulius Baltakis, OFM. 1985 metais jo rūpesčiu buvo įsteigti vyskupo talkos būreliai, kurie gvildeno ir ugdė veiklą, surištą su lietuviškų parapijų, jaunųjų šeimų, tarpusavio ryšių ir pašaukimų bei religinio renesanso reikalais. Būrelių veikla buvo sėkminga, bet neturėdama stipresnių organizacinių rėmų, po kurio laiko pastebimai nusilpo. Kilo būtinas reikalas įkurti naują religinės ir tautinės dvasios atsinaujinimo organizaciją, kuri talkintų vyskupui atkurti ir išlaikyti lietuvių krikščioniško gyvenimo apraiškas.

Į TALKĄ MŪSŲ VYSKUPUI!

Tam tikslui š.m. liepos 1 ir 2 dieną Toronte yra šaukiamas **lietuviškos pastoracijos simpoziumas**, kuriame bus gvildenami religinės ir tautinės veiklos uždaviniai. Pasiremdamas bažnytinės teisės kanonais, vyskupas Baltakis šiam simpoziume steigia **Sielovados Tarybą**, sudarytą iš kunigų, vienuolių ir pasauliečių. Ypatinga reikšmė yra skiriama pasauliečiams, nes bažnyčių ir parapijų veikla bei likimas daugiausia nuo jų priklausys.

Steigiamasis Vyskupo Sielovados Tarybos susirinkimas kaip tik ir įvyks liepos 1 ir 2 simpoziumo metu Toronte, tarpe Pasaulio Lietuvių Kultūros Kongreso, PL Bendruomenės seimo ir Tautinių Šokių Šventės Hamiltone. Pastoracijos simpoziumo ir Sielovados Tarybos posėdžiai vyks Toronto Prisikėlimo parapijs salėje. Darbotvarkėj yra numatyta vysk. P. Baltakio apžvalga apie lietuvių bažnyčių bei parapijų dabartį ir ateitį, referatai apie Šv. Rašto savoką lietuviškame gyvenime, tikinčiųjų rolę šiandieninėj bažnyčioj, šeimų ir vaikų auklėjimą, pasauliečių veiklą parapijose ir diakonų bei naujų kunigų pašaukimus.

Antroj simpoziumo daly įvyks naujosios Sielovados Tarybos aptarimas, Tarybos įsteigimas ir narių priėmimas. Taip pat bus svarstomos pastoracinių sričių veiklos gairės ir sudaromas Vykdomasis Vienetas, kuris talkins Sielovados Tarybos nustatytų projektų įgyvendinimui.

Daug kam buvo išsiuntinėti kvietimai jungtis į Vyskupo Sielovados Tarybą ir į Vykdomąjį vienetą. Reikia tikėtis, kad daugelis dalyvaus suvažiavime ir sutiks apsiimti pareigas šiame bažnytinio atsinaujinimo sąjūdyje. Kviečiami visi — kunigai ir pasauliečiai į talką, nes uždavinių ir darbų yra begalės, tiktai darbininkų mažai. Vienas vyskupas negali visko atlikti. Jam reikia paramos, reikia talkininkų ir reikia tvirtos organizacijos darbų įvykdymui. Žinia, kad mes džiaugiamės pamatę ir sutikę mūsų keliaujantį vyskupą. Ištieskime jam pagalbos ranką, kad jis galėtų džiaugtis mūsų darbais.

Alg. Š.

Dabar sunkiai kas atspėtų, koks čia kunigas. Tai dabartinis vyskupas Paulius Baltakis, OFM, 1952 m. rugpjūčio 25 d. po primicijų Saint Truiden mieste, Belgijoje.

-o-

Svarstybos ir posėdžiai vyks Prisikėlimo parapijos parodų salėje, 1011 College St., Toronto, Ont. Tel. 533 - 0621, 533 - 0977.

Liepos 1, penktadienį, nuo 9:30 val. ryto: vysk. P. Baltakio, OFM, žodis — "Dabartis"; referatai ir diskusijos: "Šv. Rašto krikščioniškos bendruomenės sąvoka ir jos atspindys lietuviuose" — referuoja Aldona Zailskaitė, M. Div., (dėsto Šv. Raštą Calumet Kolegijoje, Chicagoje), "Tikinčiųjų rolė šiandieninėje Bažnyčioje" — referuoja Jonas Abromaitis, M. Div. (religinio auklėjimo skyriaus vedėjo pavaduotojas Kanados vyskp. konferencijoje Ottawa); Įžvalga į rūpimus pastoracinius klausimus" — diskusijos: a. "Šiema ir vaikų auklėjimas" — Gabija Petrauskienė, Toronto, b. "Paraplijos ir tikinčiųjų įsijungimas" — kun. A. Saulaitis, SJ, Chicaga, c. "Dijakonai ir dvasiniai pašaukimai" — Almis Kuolas, Los Angeles, Calif. Baigiama susikaupimo valandėle ir malda.

Liepos 2, šeštadienį, nuo 9:30 val. ryto: I.vysk. P. Baltakio, OFM, žodis "Ateitis": a. Sielovados Tarybos apimtis ir užduotis, b. narių pristatymas ir priėmimas, c. Sielovados Tarybos steigimas — oficiali pradžia.

II. Pastoracinių sričių pasitarimas — gairės ateičiai: a. dalyviai pasiskirsto būreliais 30 min. svarstyboms, b. visų sričių svarstybų santrauka plenumui.

III. Vykdomojo vieneto sudarymas: a. generalinio sekretoriaus, reikalų vedėjo, sekretoriaus pristatymas, b. vykdomojo vieneto veiklos būdas, c. vykdomojo vieneto narių rinkimai. Baigiama susikaupimo valandėlė ir malda.

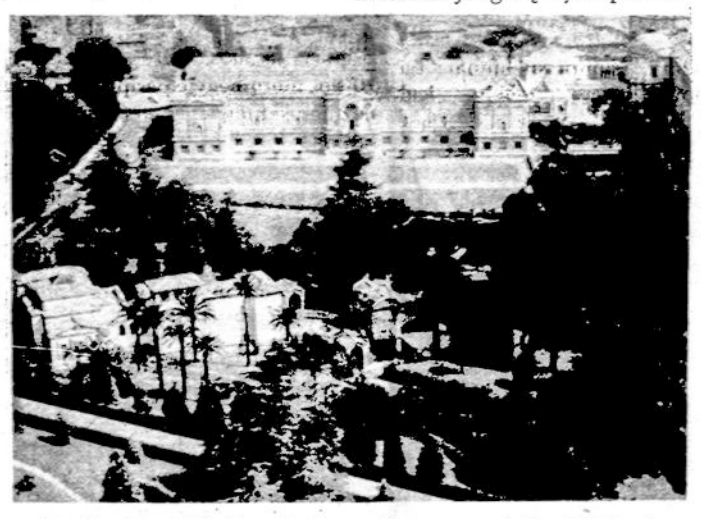

Vatikano paveikslų galerija — Pinacoteca ir Popiežiškosios Mokslo akademijos rūmai. Nuotr. kun. prof. A. Rubšio

Iš kelionės tik asilas negrįžta arkliu

II APAŠTALAS PAULIUS

ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

ROMOJE 39

Sirijos vartų perėja yra 1000 m aukštumoje, o kalnų viršūnės aplinkui siekia 3000 m. Nuo čia apaštalui teko nužingsniuoti apie 1000 km iki Troas uosto, — keleto kilometrų nuotolyje nuo garsiosios Trojos, apie kurią rašo Homero *Odisėja*, — kur tikėjosi gauti vietą laive kelionei į Makedoniją.

Jeigu šiuolaikinis nuotykių ieškotojas bandytų pereiti saulėje kepančias Mažosios Azijos 1200 km pločio aukštumas, apie jį rašytų laikraščiai.

Tuometinės sąlygos Apaštalui ir jo bendradarbiams keliauti pėsčiomis buvo nepalyginamai sunkesnės, negu šiuolaikiniam drąsuoliui. Ne sykį klajojau į Mažosios Azijos aukštumas autobusais ir dviračiu.

Nūdien yra pakelėse patogių užeigos namų. Duona, sūris, jogurtas, vaisių sunka, arbata, kava... "Arbūzo" ir "vyšne" sunkos gali ir lietuviškai paprašyti. Matyt, arbūzą ir vyšnią būsime iš turkų pasisavinę.

Tuo tarpu Apaštalui ir jo bendradarbiams turėjo pakakti dienos metu datulių rieškutė ir, progai pasitaikius, gurkšnis vandens. Vakarais ir jie turbūt valgė skystą avižinę košę ar duonos plokštainį ir, retkarčiais dalinosi upelio žuvimi bei sūriu svetingo piemens lūšnoje.

Spėlioju, užėjus į anksčiau lankytą vietovę, Apaštalą priimdavo krikščionių bendrijėlė su geresniu valgiu. Tada buvo pietaujama! Apaštalas Paulius žinojo, kad Dievas ir neprašomas duoda, kai žmogų prispiria bėdos. Labai galima, kad apaštalo atvykimas buvo švenčiamas su ožiuko kepsniu ir vyno puoduku.

Sprendžiant iš archeologinių duomenų, Mažosios Azijos krikščionys nebuvo turtingi. Aplamai, pirmųjų krikščionių buitinis gyvenimas buvo skurdus ir paprastas.

Apaštalas Paulius didžiuojasi, kad niekuomet nebuvo našta savo bendrijoms: "... atsimenate mūsų triūsą ir pastangas: dirbdami per dienas ir naktis, kad neapsunkintume nė vieno iš jūsų..." (1 Tes 2,9); "Mes gi netinginiavome jūsų tarpe ir nevalgėme veltui kieno nors duonos, bet su triūsu ir prakaitu darbavomės dieną ir naktį, kad tik neapsunkintume nė vieno iš jūsų" (2 Tes 3, 7-8).

Apaštalas užsidirba sau pragyvenimą

Apaštalui Pauliui buvo būdinga pačiam užsidirbti pragyvenimą. Palapinių audimo amato išmoko, ruošdamasis būti judaizmo rabinu. To reikalavo paprotys: rabinas ir Rašto žinovas turėjo patys sau užsidirbti pragyvenimą. Nenuostabu, kad Apaštalas reiškėsi ir kaip keliaujantis amatininkas, tapdamas samdiniu pas kurį nors darbdavį vietovėse, kur jam tekdavo ilgiau užsibūti.

Pauliaus apaštališka Evangelijos skelbimo veikla ribojosi subata. Uždarbį reikėjo skirti dviem tikslams: pragyvenimui ir būsimai kelionei. Apaštalo "Ačiū"! laiškas filipiečiams padeda nuvokti kaip vargingai Paulius vertėsi būdamas Evangelijos tarnyboje: "Aš labai apsidžiaugiau Viešpatyje, kad pagaliau prašydo jūsų rūpinimasis manimi. Jūs ir seniau rūpindavotės, bet stigo progų tai parodyti. Suprantama, aš visai nemanau skųstis stoka, nes išmokau būti patenkintas savo būklę. Aš moku gyventi vargingai ir būti turtingas. Mano pažįstamos visokios gyvenimo sąlygos: būti sočiam ir alkanam, būti turtingam ir skursti. Aš visa galiu tame, kuris mane stiprina".

Tačiau prisipažįsta: "Vis dėlto jūs gerai padarėte, bendraudami su manimi varge. Jūs, filipiečiai, ir patys žinote: kai, pradėjęs skelbti Evangeliją, išvykau iš Makedonijos, jokia bendrija neužmezgė su manimi davimo ir gavimo santykių, tik jūs vieni. Jūs mano reikalams prisiuntėte aukų vieną ir kitą kartą į Tesaloniką. ....aš esu visko gavęs ir turiu per akis" (Fil. 4, 10-11).

Išsireiškimas "visko gavęs ir turiu per akis" liudija nepailstančio Apaštalo taupumą. "Turiu per akis" nebuvo Apaštalui nerteklius ir prabanga. Atviraširdiškai į reikalą žiūrint, Apaštalas galėjo kurį laiką nedirbti visą dieną sau išlaikyti, bet pajėgė skirti savo laiką Kristui skelbti.

Mane stebina ir tai, kad apaštalas — šis nepailstantis keleivis negalėjo girtis gera sveikata. Du kartus savo laiškuose apaštalas užsimena apie savo ligą. "Taigi, kad aš neišpuikčiau, man duotas dyglys kūne, šėtono pasiuntinys, kad mane smūgiuoitų ir aš neišpuikčiau. Dėl šios priežasties aš jau tris kartus maldavau Viešpatį, kad atitolintų jį nuo manęs. Bet Viešpats man atsakė: 'Gana tau mano malonės, nes mano galybė geriausiai pasireiškia silpnume'" (2 Kor 12, 7-9).

O galatams Paulius pasisako: "Jūs žinote, kad aš mums pirmą kartą paskelbiau Evangeliją sirgdamas" (Gal 4, 13). Sunku tiksliai aptarti Apaštalo "dyglio šone". Viena aišku, Apaštalas savo ligos nepaisė, — ji, atrodo, buvo chroniška, — skelbė Evangeliją.

Įdomus reiškinys. Apaštalas Paulius paveiksluose ir statulose bemaž visur yra vaizduojamas liesas, su įdubusiais žandais. turint mintyje trūkumus, kuriuos Apaštalui teko patirti kelionėse — tūkstančiai kilometrų pėsčiomis ir kuklus maistas — norisi galvoti apie chronišką bėdą su skilviu. Gero maitinimosi stoka ir buitinė įtaka darė savo.

"Ištisą parą plūduriavau atviroje jūroje..."

Kelionėje turiu su savimi Šv. Raštą. Paprastai vežuosi kišeninį **Bible de Jerusalem**, — prancūziškąją **Jeruzalės Knygą**. Ji patogi ir neužima daug vietos. Be to, vežuosi ir kišeninį Naująjį Testamentą graikų kalba. Vartau juos abu. Akys užkliūva ant puslapio su paties Apaštalo savo darbų ir vargų aprašu: "Tris kartus pergyvenau laivo sudužimą, ištisą parą plūduriavau atviroje jūroje..." (2 Kor 11,25).

Sunku man įsivaizduoti išgyvenimą laivui dūžtant. Bet išlaikyti galvą virš vandens ištisą parą, sako geri plaukikai, reikalauja asmeniškos drąsos ir atsparumo.

Apaštalas pakartotinai turėjo plaukti Egėjo jūra kelionėse į Graikiją ir atgal į Mažąją Aziją bei Siriją. Egėjo jūrą pažįstu iš patirties, — ji yra nepastovi ir audringa. Nūdien laivas — keltas Egėjo jūros audrų nebijo, bet senovėje keliauti per Egėjo jūrą buvo rizikinga. Laivai, kuriais Apaštalui teko keliauti buvo maži burlaiviai kroviniams. Dažniausiai tik su pora matrosų. Gremėzdiškos burės mieliau pasidavė vėjui negu matrosų raumenims.

Galima sakyti, Apaštalas keliavo "geldose". Keliauti burlaiviais nebuvo brangu. O tai buvo svarbu Apaštalui. Kajučių burlaiviai tokiems keleiviams kaip Paulius ir jo bendradarbiai neturėjo. Būdami denio keleiviai, jie turėdavo ieškoti apsaugos nuo vėjo ir bangų tarp krovinių.

(Bus daugiau)

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

Pabaltiečiai Baltuosiuose Rūmuse prieš Prezidentui išvykstant į Maskvą

1988 gegužės 5 Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas Washingtone dr. J. Genys kartu su latvių ir estų Jungtinio komiteto atstovais buvo pakviesti į Baltųjų Rūmų Saugumo Tarybos įstaigą, kur buvo svarstomi klausimai prieš išvykstant Prezidentui į Sovietų Sąjungą. Pabaltiečių delegacija įteikė Prezidentui raštą ir pridėjo specialią informaciją apie 1987 - 88 metų įvykius Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Taip pat įteiktas sąrašas estų, latvių ir lietuvių disidentų, kuriuos prašoma išlaisvinti emigracijai į JAV. Diskutuotos galimybės, kad Prezidentas Maskvoje susitiktų su lietuvių latvių ir estų žymiausiais disidentais. Šia proga buvo paminėta, kad Baltųjų Rūmų pareigūnai reiškia labai didelį respektą Nijolei Sadūnaitei. Taip pat keltas pasiūlymas, kad Amerikos delegacijoje dalyvautų pabaltiečių atstovai.

Delegacijoje dalyvavo dr. J. Genys, G. Palubinskaitė, M. Rikken ir Z. Arums. Ryšiai su Saugumo Taryba bus tęsiami ateityje.

Alto atstovai antibolševikinėje konferencijoje Washingtone

Antibolševikinių Tautų Bloko tarptautinėje konferencijoje 1988 gegužės 13- 15 dalyvavo Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirm. pulk. Kazimieras Oksas, Alto atstovas Washingtone, D.C., prof. dr. Jonas Genys konferencijoje dalyvavo kaip kalbėtojas, Alto tarybos ir Vliko valdybos narys prof. J. Stukas taip pat konferencijoje turėjo pranešimą. Detroito lietuvių organizacijų centro pirm. dr. Alg Barauskas buvo vienos sesijos moderatoriumi. Lietuviai šioje konferencijoje gana stipriai pasireiškė.

Konferencijoje dalyvavo ir Vliko - Eltos atstovė M. Samatienė.

Išleidžiant prezidentą į Maskvą gegužės 25

Prezidentą Reaganą išlydint į Maskvą Washingtone dalyvavo ir Alto atstovas prof. dr. J. Genys, Lietuvių Informacijos centro atstovas V. Nakas ir R. Bureikaitė.

Alto atstovė JAV šviestimo konferencijoje

St. Louis, MO, mieste gegužės 13 - 16 įvyko JAV švietimo konferencija, siekiant sustiprinti globalinį pobūdį Amerikos švietimo institucijose. Buvo suvažiavę vadovaujantieji JAV švietimo valdinių ir privačių įstaigų vadovai aptarti ateities darbus. Suvažiavime dalyvavo Amer. Liet.Tarybos reikalų vedėja Nijolė Gierštikienė. Keturias dienas užtrukusioje konferencijoje buvo svarstomi šviestimo reikalai nuo vaikų darželio iki aukštųjų mokyklų. Specialiame Illinois atstovų posėdyje Nijolė Gierštikienė išryškino reikalą, kad šviestimo darbe būtų daugiau panaudojamas etninių grupių įnašas, pasiekiamas per jų centrines organizacijas, muziejus, archyvus. Ji skatino, kad būtų plečiami ryšiai tarp švietimo įstaigų ir tautinių bendruomenių.

Charlotte Johnson perteikė savo atsivežtą planą sudaryti Chicagoje centrą, kuris panaudotų švietimo reikalui duomenis, gaunamus iš konsulatų, kviestųsi besilankančius iš užsienio imigrantų bendruomenės narius. Numatoma, kad toks centras bus įsteigtas.

Paskutinę konferencijos dieną JAV Švietimo departamento sekretoriaus atstovas asistentas Chester E. Finn savo kalboje kėlė globalinio švietimo pobūdį, pabrėždamas svarbą globalinio auklėjimo, kuris apimtų ir pavergtų tautų politinę tikrovę. Jis stipriai kėlė reikalą, kad Amerikos moksleiviai ir studentai sužinotų apie pavergtų tautų tikrovę giliau negu vien tik tų kraštų kultūriniai aspektai.

Jo kalbos klausėsi apie 2,000 dalyvių. N.Gierštikienė Alto vardu jam viešai padėkojo už supratimą pavergtų tautų tikrovės ir išreiškė viltį, kad tie reikalai bus įtraukti į globalinių studijų planus.

Dr. L. Kriaučeliūnas — Tautinės S-gos pirmininkas

Dr. Leonas Kriaučeliūnas, kuris yra Alto vicepirmininkas ir Visuomeninių reikalų pirmininkas, dvidešimtame šios sąjungos seime Daytona Beach, FL vieningai išrinktas pirmininku trečiam terminui.

Kalbėjo žydams apie Holocaust Lietuvoje

Ekskursiniame laive "Fairse", gegužės 7 - 21 vykusiame į Meksiką, buvo nemaža grupė. Jie gegužės 13 ir 20 d. turėjo savo maldos susirinkimus, kuriuose tame laive keliavęs Alto inf. dir. prel. J. Prunskis kalbėjo jiems apie žydų padėtį ir jų holocaustą Lietuvoje.

Priminė Lietuvos vaikų tragediją

Ryšium su baisiu moksleivio nužudymu Winnetkos mokykloje, prel.J. Prunskis, dirbąs Alto informacijoje, parašė laišką *Chicago Tribune* redakcijai, kad tas įvykis lietuviams, latviams, estams, ukrainiečiams primena kaip okupantai bolševikai išvežė daugybę mažų vaikų į Sibirą, kur juos nužudė badas ir šaltis.

JAV teisininkai nebetęs seserystės su SSR teisininkais

Laikraštis *The Ukrainian Weekly* paskelbė, kad American Bar Association nusistatė terminui pasibaigus nebeatnaujinti seserystės sutarties su Sovietų Sąjungos teisininkais. Sutarties atnaujinimo terminas yra liepos mėnesį. Prieš atnaujinimą stojo stipri JAV teisininkų grupė.

Prel. Jonas Scharnus-Šernius

50 METŲ DIEVO TARNYBOJE

Prelato Jono Šerniaus kunigystės sukaktuvės

Švč. Trejybės parapijos klebonas emeritus prelatas Jonas Scharnus - Šernius su džiaugsminga padėka Viešpačiui birželio 11 mini 50 metų sukaktį nuo įšventinimo į kunigus. Tą dieną 1938 m. jis sėkmingai užbaigė kunigo paruošiamuosius mokslus Nekalto Prasidėjimo kunigų seminarijoje ir buvo pašventintas tarnauti Dievo vynuogynuose ir rūpintis žmonių sielų išganymu. Pažvelgę į gerbiamojo prelato praeitį, pastebėsime, kad jo visas gyvenimas sukosi artimoj Newarko apylinkėj. Čia jis gimė praleido vaikystės metus, augo ir brendo eidamas mokslus.

Šį pasaulį prelatas išvydo 1911 birželio 29 Newarke. Čia baigė East Side vidurinę mokyklą. Turėdamas polinkių į meną, kurį laiką lankė Faucett meno mokyklą. Norėdamas geriau pasiruošti ateities gyvenimui, baigė St. Benedict paruošiamąją mokyklą ir pradėjo studijas Seaton Hall universitete.

Studijas baigęs 1934 įstojo į Nekalto Prasidėjimo kunigų seminariją, ir, ją sėkmingai baigęs 1938 birželio 11 buvo pašventintas kunigu.

Sielovados darbą jaunasis kunigas pradėjo klebono asistentu Šv. Pauliaus nuo Kryžiaus parapijoj Jersey City, N.J. tolimesnis kunigo darbas prelatą vedė per lietuviškas N.J. parapijas, pradedant Sopulingosios Dievo Motinos parapija Harrison, N.J. ir tęsiant Šv. Petro ir Pauliaus parapijoj Elizabeth, N.J., kol. 1941 liepos 1 buvo paskirtas Šv. Onos parapijos administratorium Jersey City. Čia prelatui teko rūpintis parapijos reikalais net 23 m. Per tą laiką jis čia iš pagrindų atnaujino bažnyčią,ją praplėsdamas ir išmokėdamas visas parapijos skolas.

Besikeičiant Amerikos miestų gyventojų aplinkai, Šv. Onos parapija buvo vyskupijos likviduota ir jos administratorius 1965 grįžo į Sopulingosios Dievo Motinos parapiją Kearny, N.J., bet šį kartą jau parapijos klebonu.

Čia atkilęs jaunasis klebonas atrado parapiją dideliam statybos ir remonto darbų įkarštyje. Jam teko vykdyti modernaus vienuolyno statybą ir atnaujinti parapijos mokyklos rūmus. Jis daug prisidėjo, kad parapija pasidarytų patraukliau gyvastinga vietove.

1968 pasitraukus Švč. Trejybės parapijos klebonui prelatui Ignui Kelmeliui į pensiją, prelatas grįžo į savo gimtinę parapiją klebonu ir rūpinosi jos ir parapiečių dvasine gerove, tol kol pagal Newarko arkivyskupijo sprendimu, kaip sulaukęs 75 m. amžiaus ribą, buvo paskirtas šios parapijos klebonu emeritu.

Pagerbiant sukaktuvininko darbus įvairiose parapijose ir jo rūpestingą rūpinimąsi jam pavestų parapiečių sielų išganymu, Newarko arkivyskupo Boland jam buvo suteiktas prelato titulas.

Šalia parapijų administravimo darbų sukaktuvininkas uoliai rūpinosi parapijų jaunimu ir buvo paskirtas arkivyskupijos Katalikų Jaunimo organizacijos (CYO) direktoriaus asistentu, net 20 m. buvo New Jersey ir New Yorko Švč. Mergelės Marijos sodaliečių dvasios vadu, atgaivino ir sustiprino Lietuvos vyčių 29 kuopą, Newarke ir rėmė LB Newarko apylinkės veiklą. Amerikos lietuviam ruošiantis 1987 m. minėti Lietuvos krikšto 600 m. sukaktuves, prelatas ėmėsi iniciatyvos šią sukaktį paminėti Newarko arkivyskupijoj, nes čia yra susitelkusios visos (išskyrus Šv. Kazimiero parapiją Patersone) lietuviškos parapijos. Prelatas su kitais lietuvių parapijų klebonais išrūpino arkivyskupo Peter K. Gerety sutikimą sukaktuves paminėti Švč. Širdies katedroje Newarke, sukvietė visus lietuvių parapijų kunigus ir pasauliečius veikėjus į pasitarimą tuo reikalu ir sudarė vykdomąjį komitetą, kuris prelatą išrinko savo garbės pirm-ku.

Turėdamas palinkimą į meną, prelatas savo laisvalaikius praleisdavo jo pamėgtais medžio drožinėjimais. Minint Lietuvos krikšto sukaktuves, jis kiekvienai parapijai padarė po lietuviško stiliaus nešiojamą kryžių ir savo darbais papuošė parapijų sales.

Švč. Trejybės parapiečiai atsidėkodami jų mylimam ir labai vertinamam klebonui už jo darbus parapijos ir jos žmonių gerovei, buvo nutarę birželio 12 Švč. Trejybės parapijos bažnyčioj ir salėj suruošti 50 m. kunigystės jubiliejaus paminėjimą. Su dideliu apgailėstavimu ir susirūpinimu dėl gerbiamąjį sukaktuvininką ištikusios ligos, rengėjai minėjimo iškilmes turėjo atidėti vėlesniam laikui, kol prelatas bus pajėgus pats jose dalyvauti, o birželio 12, sekmadienį, parapijos bažnyčioj sukaktuvininko intencija bus aukojamos mišios, kuriose parapiečiai yra prašomi gausiais dalyvauti ir pasimelsti, kad gerasis Dievulis prelatui greitai sugrąžintų sveikatą ir kad jis galėtų dar ilgus metus su pasididžiavimu minėti savo darbus didesnei Dievo garbei ir žmonių sielų išganymui.

Ad multos annos, gerbiamas ir mylimas Prelate, Jums linki jūsų parapiečiai ir visi kiti, su kuriais Jums teko dirbti Jūsų netrumpam gyvenimo kely.

K. Jankūnas

DR. GRIGĄ VALANČIŲ PRISIMENANT

10 METŲ NUO JO MIRTIES SUKAKTĮ MININT

Gegužės 11 suėjo 10 metų, kaip Los Angeles, Calif., mirė dr. Grigas Valančius, plačiai pasireiškęs įvairiose srityse, visuomenininkas, ekonomistas, žurnalistas, visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo judintojas.

Dr. Grigas Valančius

Buvo jis gimęs 1906 rugsėjo 8 Jazdauskiškių kaime, Alsėdžių valsčiuje, Telšių apskr. Jo tėvas buvo Domininkas Valančauskas, motina — Emilija Kesminaitė. Iki pirmojo pasaulinio karo Valančauskų pavardė buvo populiari. Žmonės kitaip ir nevadino. Pavardė sulietuvinta tik nepriklausomos Lietuvos laikais. Ir vysk. Motiejus Valančius vadinosi Valančausku. Tumas-Vaižgantas surado jo originalų metriką, kur buvo įrašyta Valančius. Nuo to laiko ir visi Valančauskai virto Valančiais.

Gimnaziją lankė Telšiuose ir ją baigė 1925. Tai buvo judrūs laikai. Moksleiviai dalyvavo visuomeniniame gyvenime. Jis buvo ateitininkas, sakė ugningas kalbas moksleiviams, pavasarininkų šventėse.

Studijuoti išvyko į užsienį. 1925 - 27 studijavo Briuselio universitete, 1928 — Haagoj, 1929 - 31 Vienos universitete, kur 1931 gavo valstybės mokslų daktaro laipsnį. specialybė buvo ekonomija.

Grįžęs į Lietuvą, nuoi 1932 iki 1934 buvo finansų ministerijos referentas. 1934 persikėlė į Klaipėdą ir buvo Klaipėdos gubernatūros ekonominis patarėjas, profesoriavo Prekybos Institute, kur dėstė ekonomiją.

Iš Klaipėdos nukeliavo į Panevėžį, kur organizavo linų prekybą. Okupavus Lietuvą bolševikam, jis pasitraukė į Vokietiją, ten 1941 pateko į nacių koncentracijos stovyklą. Laimingu būdu išsivadavęs ir labai sunykęs, grįžo į Lietuvą. Sustiprėjęs, kaip ekonomistas dirbo Kaune.

Antrą kartą iš Lietuvos pasitraukė 1944 metų vasarą. Iš Palangos žvejų laivu norėjo pabėgti į Švediją, bet jūroje bėglius pagavo vokiečių laivas ir visus išvežė į Vokietiją. Pasibaigus karui, atsidūrė pietų Vokietijoje ir čia ėmėsi organizacinio darbo.

Į Ameriką atvyko 1949. Pradžioje buvo sustojęs Chicagoje, organizavo prekybą, mėgino griebtis ir pramonės. Iš Chicagos persikėlė į Los Angeles, 1960 išvyko į Vokietiją ir iki 1962 m. Vasario 16-tos gimnazijoje dėstė anglų kalbą ir buvo gimnazijos direktoriumi. Grįžęs kurį laiką gyveno Chicagoje, paskui vėl nusikėlė pas dukrą Dalilę Polikaitienę į Los Angeles.

Jis mėgo keliauti. Keliavo po Pietų Ameriką, Australiją, Tolimuosius Rytus, Sovietų Sąjungą.

Apie savo keliones daug rašė spaudoje. Plačiai bendradarbiavo įvairioje splaudoje, rašė ekonominiais, visuomeniniais klausimais. Bendradarbiavo Ateityje, Pavasary, Ryte, Lietuvoje, N. Romuvoje, Savivaldybėje, Tautos Ūkyje, Jūroje, Vaire, Lietuvos Aide, Židinyje, Atskiromis knygomis išleido: Įvairių kraštų konstitucijos 1930, 3000 angliškų žodžių lietuviams 1946, Karaliaučiaus kraštas 1947.

Tyrinėdamas savo giminės praeitį, surinko daug medžiagos apie vysk. Motiejų Valančių ir išleido du didelius tomus — "Žemaičių didysis". Čia jis įrodinėja, kad vysk. Motiejų Valančių reikia paskelbti didžiuoju.

Šis dviejų tomų veikalas ir yra paminklas visiem Valančiam, visai praeičiai, iš kurios ateina ir mūsų laikai.

-o-

Teko gerai pažinti dr. Grigą Valančių net tais laikais, kai jis grįždavo iš užsienio universitetų. Teko ir vėliau ne kartą susitikti, draugauti, klausytis jo įvairių nuotykių iš kelionių. Visada linksmas, geros nuotaikos, visada įdomus ir kalbus. Labai uoliai sekė lietuviškąjį gyvenimą, jame pats dalyvavo, veikė Liet. Bendruomenėje, ją organizavo, veikė ir kitose organizacijose. Jo tikslas buvo sudinaminti lietuvį, sudominti jį ekonominėms idėjomis, kad viskas būtų geriau suorganizuota, kad visi ekonomiškai būtų geriau susitvarkę. Toks jis ir liks mūsų prisiminimuose. (p.j.)

ŠAULIŲ KUOPOS KONKURSO REIKALU

N.Y. šaulių kuopa buvo paskelbusi literatūros konkursą. Jis pasibaigė vasario mėnesį. Dalyvavo net 9 autoriai. Dauguma dar nėra atsiėmę rankraščių. Šaulių kuopos valdyba prašo praneštim, kam rankraščius grąžinti. Dažnai yra adresai neaiškiai užrašyti, kartais gali būti ir kitų klaidų. Rašant prašom nurodyti romano pavadinimą, slapyvardį ir kokiu adresu grąžinti. Visi vokai, pasirašyti slapyvardžiais, taip pat bus sugrąžint. Rašyt kuopos pirmininkui Kęstučiui Miklui, 71 Farmer Ave., Plainview, N.Y. 11803.

1988 METAI — GERIAUSIAS LAIKAS APLANKYTI LIETUVĄ!

1988 METŲ KELIONIŲ Į LIETUVĄ TVARKARAŠTIS

TOUR NO.	TOUR COST	DEPART USA	ARRIVE MOSCOW	MOSCOW VILNIUS	VILNIUS MOSCOW HELSINKI	HELSINKI NEW YORK	ITINERARY
LI-882	$1,975.00	JUNE 14	JUNE 15	JUNE 17	JUNE 27	JUNE 28	2 Nights Moscow, 10 Nights Vilnius, 1 Night Helsinki
LI-883	$1,975.00	JULY 12	JULY 13	JULY 15	JULY 25	JULY 26	2 Nights Moscow, 10 Nights Vilnius, 1 Night Helsinki
LI-884	$1,975.00	AUGUST 16	AUGUST 17	AUGUST 19	AUGUST 29	AUGUST 30	2 Nights Moscow, 10 nights Vilnius, 1 Night Helsinki
LI-885	$1,975.00	SEPT. 06	SEPT. 07	SEPT. 09	SEPT. 19	SEPT. 20	2 Nights Moscow, 10 Nights Vilnius, 1 Night Helsinki

Jei norite pasikviesti gimines iš Lietuvos aplankyti JAV ar Kanadą, dabar yra geriausias laikas. Nauji valdžios potvarkiai ryšium su giminių iškvietimu bei leidimu jiems lankytis užsienyje, yra žymiai palengvinti. Kreipkitės į mus, pasiųsime smulkią informaciją.

Spalvotam lankstinukui ir tolimesnei informacijai gauti, skambinkite „tollfree" arba rašykite:

Baltic American Holidays Inc.

A DIVISION OF
ROBERT J. ELLYN TRAVEL INC.
501 Fifth Avenue, New York, N.Y. 10017 • (212) 972-0200

TOLL FREE
1-800-835-6688

DIDŽIOSIOS MARIJOS METŲ ŠVENTĖS PUTNAME BELAUKIANT

Putnamas — lietuvių ausims labai pažįstamas ir artimas garsas. Šio nedidelio Connecticut miestelio pakrašty prieš daugiau kaip 50 metų įsikūręs Pal. Jurgio Matulaičio įsteigtųjų lietuvaičių seserų vienuolynas jau yra tapęs lietuvių religinio ir kultūrinio gyvenimo židiniu, į kurį ypač vasaros mėnesiais suplaukia lietuvių minios iš viso pasaulio.

Liepos mėn. paskutinysis sekmadienis — tai visų lietuvių didžioji šventė, jau tapusi giliai šaknis įleidusia tradicija.

Šie metai yra **Marijos Metai**, todėl jie mūsų seselėms, pasivadinusioms Marijos Nekalto Prasidėjimo vardu, ypač rūpi, kad didžioji šeimos šventė Putname vyktų Marijos — lietuvių tautos Globėjos ženkle. Jos jau dabar pradeda šiai iškilmei ruoštis, pasikvietusios savo remėjų ir geradarių pagalbos.

Marijos šventė Putname įvyks liepos 24. Ją sudarys dvi pagrindinės dalys. Pirmoji — religinė ir pati svarbiausioji — prasidės 10 val. 30 min. ryto iškilminga procesija nuo Šiluvos Marijos statulos į Fatimos šventovę, visiems įsijungiant į rožančiaus maldas, giesmes ir prašymus. Po to lauke, koplyčios šešėlyje, bus aukojamos mišios.

Iškilmingoms mišioms pasibaigus, visų dėmesys nukryps į eilę įvairiausių stalų su lietuviškais valgiais ir dovanomis, kuriuos, kaip ir anksčiau, paruoš ir aptarnaus darbščios ir dosniosios įvairių vietovių bei parapijų remėjos. Pietų pertraukos metu bus proga pasigrožėti meno parodom, muzika ir pabandyti laimę loterijose.

Popietinė programa prasidės 3 val. 30 min. Ją atliks NERINGOS stovyklautojos ir stovyklautojai. Tikimasi, kad vietos vyskupas tą dieną oficialiai paskelbs šio vienuolyno koplyčią ypatinga Marijos Metų šventove, kurioje bus visiems galimybė gauti ypatingų palaiminimų-atlaidų.

Svarbiausia — šių metų ypatingas bruožas bus tai, kad programos ir visa nuotaika vyks Marijos Metų ženkle. Gi visiems atvykusiems bus geriausia proga pabendrauti savųjų tarpe, pasidžiaugti mūsų jaunųjų talentais ir paremti darbščiųjų seselių darbus.

Būtų gera, kad jau dabar kalendoriuje pasižymėtumėt liepos 24 dieną ir ją rezervuotumėt Putnamui.

Marijos Nekalto Prasidėjimo seserys ir jų sodybos gyventojai jau pradėjo laukti Jūsų atvykimo.

K.V.C.

Kun. dr. Valdemaras Cukuras

KASOS NAUJIENOS

Plečiantis ir augant Kasos veiklai, ryšiai tarp centro vadovybės ir skyrių kituose miestuose pasidarė labiau aktualūs ir reikalingi. Todėl, šalia metinio susirinkimo New Yorke, informaciniai narių susirinkimai šį pavasarį įvyko Detroite. Waterbury-je ir Chicagoje, o St. Peterburge bus spalio mėnesį. Lapkričio mėn. Floridoj taip pat organizuojamas metinis Kasos tarnautojų ir vadovyvės suvažiavimas bei informacinis seminaras.

Gegužės mėnesį įvyko net trys Kasos direktorių posėdžiai, kur, be kitų reikalų, buvo nutarta parduoti dabartinį Detroito skyriaus namą ir tam pačiam Southfield priemiestyje šių metų eigoje nupirkti didesnį pastatą, kuris labiau atiktų bankinės įstaigos reikalavimams. Toks pat žingsnis daromas ir New Yorke. Neseniai nupirkta nauja Kasos būstinė jau baigiama remontuoti ir neužilgo priims klijentus erdviose patalpose, vos keletą žingsnių nuo dabartinės įstaigos 114-toj gatvėj Richmond Hill. Naujam pastate bus pakankamai vietos ne tik Kasai, bet ir kitom lietuvių organizacijom ar verslo įstaigom.

Chicagos skyriuje Kasa turi centrinį pastatą Marquette Parke ir nuomuoja patalpas Cicero bei Hickory Hills poskyriams. Jeigu išaugs lietuvių centras Lemonte, tada ir tenai įsikurs Kasos kooperatyvo įstaiga.

Narių ir taupytojų žiniai pranešama, kad keičiantis Amerikos ekonomijos rodikliams, Kasoje šiek tiek pakilo paskolos nuošimčiai, bet tuo pačiu padidėjo ir taupymo certifikatų procentai. Lietuviams todėl patartina taupyti ir didinti savo indėlius Kasoje, o ne kituose bankuose, nes čia taupymo sąlygos geresnės ir teikiama pagalba lietuvių kultūrinės veiklos reikalams, kuo joks kitas bankas nesirūpina.

VISA kortelių vartotojams pranešama, kad perkant kelionei bilietus su Kasos VISA kortele, keliautojai automatiškai gauna sužalojimo ir gyvybės apdraudą iki 250,000 dolerių. Tuo būdu lietuviška VISA kortelė ne tik mažiau kainuoja, bet suteikia ir labai svarbų patarnavimą nelaimių atvejuose. Kas nori apie tai gauti smulkesnių informacijų ar pakesti kitų bankų VISA į Kasos kredito kortelę, kviečiami skambinti į Kasą darbo valandomis. Ta proga galite pasiteirauti ir apie naujus taupymo bei paskolų procentus. Kasos telefonas: 718 - 441 - 6799.

KASOS Informacija

KENNEBUNKPORTO PRANCIŠKONŲ METINIS

PIKNIKAS

Liepos 10 dieną, 1988

11:45 **Iškilmingos mišios.**
Mišias aukoja ir pamokslą sako
Pranciškonų provincijolas **T. Placidas Barius, OFM**
Gieda Brocktono Šv. Kazimiero par. choras.

12:45 **Pietūs.**

4:00 **Meninė programa:**
Kalbės vice prezidentas
GEORGE BUSH
Tautiniai šokiai. Vadovauja Ona Ivaškienė ir Gediminas Ivaška iš Bostono.
Piano koncertas. Išpildo William Smiddy iš New Yorko.

Pranciškonai visus kviečia atvykti ir malonioje nuotaikoje praleisti dieną.

ST. PETERSBURG, FLA.

Vytautas Skuodis, grįžęs iš Europos, gegužės pražioje lankėsi pas St. Petersburgo lietuvius, kur jį Lietuvos vyčiai labai šiltai priėmė ir gausiai apdovanojo. Vytautas Skuodis nuoširdžiai dėkoja visiems Floridos lietuviams.

Nelės Paltinienės koncertas buvo balandžio 25 klubo salėje. Muzikos palydą tvarkė jos vyras A. Paltinas, padedamas vietinio elektronikos specialisto Zigmo Radvilos. Koncertas sutraukė daug publikos.

Motinos diena buvo paminėta gegužės 8. Klube buvo pietūs. Po jų Stasė Stanelienė skaitė paskaitą apie motiną ir jos paskirtį. St. Petersburgo moterų Dainos vienetas, vadovaujamas Reginos Ditkienės, padainavo šešetą dainų.

Apie Lietuvos žemės ūkį, naujai išleistlą knygą, kalbėjo gegužės 15 pietų metu agronomas Jonas Pupininkas. Knyga apima daugumą Lietuvos ūkio šakų, ten paskelbti įdomūs duomenys, vertingi ir šiandien. Klube dalyvavo velionio knygos autoriaus dr. B. Povilaičio žmona Monika. Ji nuoširdžiai padėkojo knygos išleidimo rėmėjams, esantiems salėje, taip pat ir popietės rengėjams.

Inž. Vytautas Šliupas, iš tolimosios Californijos, gegužės 22 lankėsi klubo pietuose ir, pietum pasibaigus, skaitė išsamią paskaitą apie savo tėvą aušrininką dr. Joną Šliupą. Inž. V. Šliupas yra įkūręs savo tėvo aušrininko archyvą ir renka jam medžiagą.

Birželio įvykiai bus paminėti birželio 12 pietų metu. Paskaitą skaitys Vladas Žilinskas, tuo metu dirbęs Lietuvos diplomatinėje tarnyboje.

Klubo narių susirinkimas šaukiamas birželio 18, šeštadienį, 2 val. popiet. Bus svarstomas klubo bibliotekos priestato klausimas. Po susirinkimo bus kava su pyragaičiais.

Tautinių šokių grupė Audra birželio gale išvyksta į Hamiltoną, kur dalyvaus tautinių šokių šventėje. Keli klubo nariai išvyko visai vasarai į Kanadą. Į St. Petersburgą grįžta tik rudenį.

St. Petersburgo miesto 100 metų sukakties festivalis bus birželio 11 Straub parke, prie Tampos įlankos, Lietuvių klubui atstovaus tautinių šokių grupė Audra.

Tėvų diena bus birželio 19. Visi tėvai prašomi atsilankyti į klubą pietums.

Klubo bibliotekos vedėja yra S. Salienė. Prel. J. Balkūnas šiai bibliotekai padovanojo savo vertingą biblioteką ir rašomąją mašinėlę su lietuviškais ženklais.

Kun. Jono Gaisiūno kunigystės 60 metų sukaktis buvo paminėta gegužės 12 lietuvių klube. Rengė Lietuvos vyčiai, kurių vietos 147 kuopos jis yra dvasios vadu. Į tas iškilmes iš Lietuvos atvyko brolio dukra, taip pat dalyvavo ir sesuo dr. V. Gasiūnaitė.

Joninių išvyką į gamtą birželio 22 ruošia pensininkų klubas. Gegužinė bus Veteranų Parko 4-mė pavilijone. Pradžia 10 val. ryto. Pietūs 12:30. Bus Joninėm pritaikyta meninė dalis.

L.Ž.K.

PHILADELPHIA, PA.

Vyčių veikla didėja

Šiemet Lietuvos vyčiai mini savo veiklos 75 metų sukaktį. Ta proga prisimena įvykius, kaip kartą Kennebunkporte ateitininkų sendraugių stovykloje diskutavo, kaip ilgai lietuvybė išsilaikys Amerikoje. Buvo pesimistų, sako, mažėja šeštadieninės lituanistinės mokyklos, jaunimas tarpusavyje kalbasi angliškai vyksta mišrios vedybos.

Tada ten vasarojo iš Floridos atvykęs vyčių garbės narys Antanas J. Mažeika. Sako, vyčiai jau 1927 metų seime panašiai kalbėjo. Dabar jau beveik 60 metų, o vyčių organizacija tebėra gyva ir aktyvi. Jos narių skaičius net didėja.

Tai didžiausia lietuviška organizacija

1987 m. organizacija turėjo 4567 nario mokestį susimokėjusius narius. Tai didžiausia lietuviška organizacija. Nenustebkite, jei jubiliejinio seimo metu liepos 28 - 31 bus pasiekusi 5000.

Jubiliejaus minėjimas

Lietuvos vyčių 3-čia kuopa gegužės 15 surengė pasisekusį 75 metų sukakties minėjimą. Padėkos mišias koncelebravo vysk. Paulius Baltakis, OFM, Šv. Kazimiero bažnyčioje. Į bažnyčią atėjo procesija su penkiais kunigais. Pasitiko didelio jungtinio choro giesmė. Chorą sudarė: Šv. Jurgio, Šv. Kazimiero parapijų choras, kurį dar papildė vyčių 3 kuopos nariai. Dirigavo Šv. Jurgio parapijos vargonininkas Stanley Petraitis, vargonavo Šv. Kazimiero bažnyčios vargonininkė Anastazia Utkus.

Mišios buvo lietuvių kalba. Čia gimęs Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. dr. Juozas Anderlionis evangeliją perskaitė lietuviškai ir gražų pamokslą pasakė angliškai. Jis kalbėjo, kai lietuviai kūrėsi Amerikoje. kaip jie čia išsilaikė. Jo pamokslą palydėjo garsūs plojimai. Tai buvo pirmas kartas Šv. Kazimiero bažnyčios istorijoje.

Minėjimo banketas

Po mišių palyginti netoli gražiojoje salėje vyko minėjimo antroji dalis — banketas. Minėjimui čia vadovavo Walter Mameniškis.

Jis kalbėjo apie tęstinumo išlaikymą. Tada pristatė garbės svečius: vysk. Paulių Baltakį, dabartinį kuopos dvasios vadą kun. Eugene Wassel, Šv. Kazimiero parapijos kleboną ir buvusius dvasios vadus kun. Kajetoną Sakalauską, Šv. Andriejaus parapijos kleboną, kun. dr. Juozą Anderlionį, Šv. Jurgio parapijos kleboną, kun. Bernardą Šimkų, Šv. Agnės parapijos kleboną pagelbininką, toliau — šio minėjimo didžiausią kaltininkę Eleną Šaulytę, prel. Vytautą Marticevičių, Šv. Jurgio parapijos kleboną emeritą, dabartinį kuopos pirmininką Juozą Drumstą ir šios dienos paskaitininką Walter Sveklą. Jis kalbėjo apie vyčių 3 kuopos istoriją.

Į minėjimą buvo atvykę ir iš kitų kuopų: iš New Yorko, Lehigh Valley, Pa., Bayonnes, N.J., Amsterdamo, N.Y., Maspeth, Lindeno, Albany, Mahanoy City, Frackville, Riverhead.

Šokių mėgėjai turėjo progos pasišokti prie švelnaus ir ausį nerėžiančio orkestro.

E.B.

— **Denver, Colo.,** tautinių šokių grupė "Rūta" išsirinko naują valdybą, kurion įeina pirmininkas Rimas Vaitaitis, sekretorė Kris Mickutė ir iždininkė Tesė Urbonaitė.

IŠ VISUR

— **Kun. dr. V. Cukuras** birželio 11 švenčia savo kunigystės 50 metų sukaktį. Jis, kaip jubiliatas aukos padėkos mišias per Lietuvių Susiartinimo šventę liepos 24 Putname, Conn. Tą dieną pamokslą pasakys kun. dr. Kęstutis Trimakas.

— **Kun. Jonas Gasiūnas,** St. Petersburg, Fla., kovo 24 privačiai atšventė savo kunigystės 60 metų sukaktį. Lietuvos vyčių ir šaulių kuopos iniciatyva viešas pagerbimas lietuvių klubo salėje buvo balandžio 17.

— **Norwood, Mass.,** Lietuvos vyčių 27-tos kuopos iniciatyva birželio 12, sekmadienį, po 10 val. lietuviškų mišių rengiamas metinis tragiškų birželio įvykių minėjimas. Angliškai kalbą pasakys latvių veikėjas Aristids Lembesrsg.

— **Rasa Kurienė ir Angelika Sungailienė** vadovauja komitetui, kuris rengia literatūros vakaro programą. Literatūros vakaras bus PLB IV Kultūros kongreso proga birželio 24 Toronte.

— **Dr. Kęstutis P. Žygas,** Arizonos valstybinio universiteto profesorius, vadovaus IV Kultūros kongreso meno sekcijos svarstyboms.

— **"Aukuras",** Hamiltono lietuvių teatras, Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 70 metų sukakties proga birželio 12, sekmadienį, 4 val. popiet Prisikėlimo parapijos salėje Toronte vaidins Sofijos Kymantaitės - Čiurlionienės 4 vaiksmų" dramą "Aušros sūnūs". Režisuoja Elena Dauguvietytė-Kudabienė.

— **"Margutis"** spalio 2 Chicagos Jaunimo Centre rengia koncertą, pavadintą "Nauji vardai — nauji balsai I".

— **Lietuvių Foto parodos** atidarymas Čiurlionio galerijoje, Chicagos Jaunimo Centre, įvyks spalio 21. Rengia Budrio vardo Foto archyvas. Paroda tęsis iki spalio 30.

— **Lietuvos vyčių** seimas šiemet įvyks liepos 27 - 31 Washington, D.C. Rengia vyčių centro valdyba. Šiemet organizacija švenčia 75 metų sukaktį. Suvažiavimo komiteto pirmininkė garbės narė Elena Šaulytė kviečia atsivežti savo vėliavas, tautinius drabužius, užsiregistruoti viešbutyje galimai greičiau. Suvažiavimo šūkis: Dievui ir tėvynei — praeityje, dabartyje ir ateityje.

— **"Eltos" biuletenio** prancūzų kalbos naujas balandžio mėnesio numeris pasiekė ir Darbininko redakciją. Biuletenį daugelį metų sėkmingai redaguoja B. Venskuvienė,

Filed in 599

— **Kun. prof. Antanas Rubšys** iš Romos atsiuntė Darbininko redakcijai sveikinimus. Jis yra išvykęs į mokslinę kelionę keliauti šv. Pauliaus keliais, nes jau rašo stambų veikalą apie šį svarbų tautų apaštalą. Gegužės 28 jis dalyvavo pamaldose, kur popiežius įšventino 61 naują kunigą, jų tarpe ir diakoną Paulių Mališką.

Spauda
yra pats svarbiausias ginklas, kovojant dėl mūsų tautos laisvės.
Paremk ją savo auka!

Į Palangą ir į Klaipėdą ekskursijos su pernakvojimu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

1988 M KELIONĖS Į LIETUVĄ

21 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
21 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 755 — liepos 5 - 25 — $2,459
Kelionė 855 — rugpjūčio 9 - 29 — $2,459
Kelionė 955 — rugsėjo 6 - 26 — $2,459
Varšuvoje 1 naktis, Vilniuje — 11, Rygoje 4, Vilniuje 1, Varšuvoje 2

20 DIENŲ KELIONĖ SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
20 dienų — Lietuva, Rusija, Švedija, Suomija
Kelionė 705 — liepos 5 - 24 — $2,769
Kelionė 809 — rugpjūčio 9 - 29 — $2,769
Maskvoj 2 naktys, Vilniuj 10, Leningrade 2, Stokholme 2, nakties kelionė laivu į Helsinki, Helsinky 1

17 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
17 dienų — Lietuva, Lenkija, Šveicarija
Kelionė 607 — birželio 7 - 23 — $2,049
Varšuvoje 1 naktis, Vilniuj 11, Varšuvoje 2, Ziuriche 1

15 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
15 dienų — Lietuva, Suomija
Kelionė 106 — spalio 6 — 20 — $1,899
Vilniuje 11 naktų, Helsinky 2

15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija
Kelionė 614 — birželio 14 - 28 — $2,399
Kelionė 712 — liepos 12 - 26 — $2,399
Kelionė 816 — rugpjūčio 16 - 30 — $2,399
Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinkyje 2

14 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
14 dienų — Lietuva, Suomija
Kelionė 103 — lapkričio 3 - 16 — $1,349
Kelionė 128 — gruodžio 28 — sausio 11 — $1,629
Naujų Metų sutikimas, Vilniuje 11 naktų, Helsinky 1

13 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 27 — $1,969
Vilniuje 11 naktų

10 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
Kelionė 999 — rugsėjo 15 - 24 — $1,729
Vilniuje 8 naktys.

Baltic Tour patarnauja sudarant jūsų artimiesiems dokumentus viešnagei pas jus.

Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos pardotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Taip pat pradedame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems giminaičiams Lietuvoj.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
SUITE 4
77 OAK STREET
NEWTON, MA 02164
617 965 - 8080

INTERNATIONAL INDUSTRIES

Algis Grigas, pirmininkas

NAUJAS PATARNAVIMAS

NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS LIETUVOJE

Jūsų giminės bei artimieji gali netrukus sėdėti už naujos Volgos ar Žigulių vairo! Arba: be palydovo, jiems patogiu laiku gali apsipirkti užsienio valiutos parduotuvėje Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje už jūsų nurodytą sumą.

Kreipkitės — atsakysime visus jūsų klausimus.

International Industries
10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviam, naudojantiem tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

NAUJI LEIDINIAI

Alės Rūtos, Margu rašto keliu. 10 dol.

V. Statkaus, Lietuvos ginkluotos pajėgos. 30 dol.

B. Daunoro, Čekisto naguose. 10 dol.

J.Audėno, Lietuvos Valstiečiai Liaudininkai. 10 dol.

A. Gustaičio, Pakelėje į pažadėtą žemę. Satyrinės elegijos. 10 dol.

M. Blyno, Lietuvos senovės palikimas. 5 dol.

Z. Raulinaičio, Kelias į sostą. 10 dol.

J. Gliaudos, Kovo ketvirtoji. 4 dol.

A. Maceinos, Ora et lebora. 10 dol.

A. Rubšio, Islamas — religija, kultūra. 5 dol.

P. Jurkaus, Kai Vilniaus liepos žydį 10 dol.

Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY. (Persiuntimui $1.00.

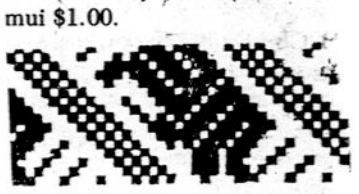

GT INTERNATIONAL

G.T. International dėkoja visiems savo klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame visus su mumis keliauti šiais metais.

1988 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

Nr. 8801 **Lietuva** 15 d., Maskva 2 d., gegužės 16-birželio 3. N.Y. $1,950.00; Chicago $2,215.00. IŠPARDUOTA

Nr. 8802/F **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., birželio 13-29. N.Y. $2,095.00; Chicago $2,195.00. IŠPARDUOTA

Nr. 8803/M **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., birželio 14-26. N.Y. IŠPARDUOTA o $2,125.00.

Nr. 8806/F **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., liepos 18-rugpjūčio 3. N.Y. $2,085.00; Chicago $2,195.00.

Nr. 8807/M **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., liepos 19-31. N IŠPARDUOTA icago $2,125.00.

Nr. 8808/F **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., rugpjūčio 15-31. N.Y. $2,085.00; Ch. IŠPARDUOTA

Nr. 8809/M **Lietuva** 9 d., Maskva 2 d., rugpjūčio 16-28. N.Y. $1,995.00; Chicago $2,125.00.

Nr. 8810/F **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Vakarų Vokietijoje (Oktoberfest) 5 d., rugsėjo 19-spalio 7. N.Y. $2,349.00; Chicago $2,435.00.

Nr. 8811/M **Lietuva** 9 d., Maskva 2, rugsėjo 20-spalio 2. N.Y. $1,995.00; Chicago $2,125.00

Nr. 8804/BAL **Pabaltijis:** Klaipėda 2 d., Vilnius 5 d., Ryga 2 d., Talinas 2 d., Helsinkis 3 d., liepos 10-25 d. N.Y. $2,393.00; Chicago $2,493.00.

G.T. International tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmui ar biznio kelionei kreipkitės pas mus.

G. T. International padeda sutvarkyti iškvietimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

G.T. INTERNATIONAL, INC. 10401 SOUTH ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, ILLINOIS 60465 TEL.: (312) 430-7272

ATOSTOGŲ AR PASTOVIAM APSIGYVENIMUI NUOSAVYBĖS, IŠNUOMAVIMAI.

Atvykitė į saulėtus Pietinės Floridos pajūrius, įsigyti namus ar investacijai. Mes galime jums pagelbėti surasti puikias nuosavybes pagal jūsų pageidavimą bet kur nuo Fort Lauderdale iki West Palm Beach.

Kreiptis:

MILDA LIKTORIUS
OFISE: 305 - 781 - 5500
namuose: 305 - 491 - 4494

Winter Harbor REALTY INC.

AŠ KALBU LIETUVIŠKAI!

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortgičių.

Norį įsirašyti kreipkitės į Susivienijimo Centrą, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, PA 18703. Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į Susivienijimo direktorių Joną A. Vainių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847 - 2686.

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išeivijoj. Ar juos prenumeruoji?

AUDRA travel VIENINTELĖ PROFESIONALI LIETUVIŲ KELIONIŲ ĮSTAIGA KANADOJE SKELBIA ir GARANTUOJA

Pigiausias kainas kelionėse į

LIETUVĄ 1988 metais

5-kiom, 10-čiai bei 15-kai dienų patogiausiomis lėktuvų linijomis
Išvykimo datos iš Toronto ir kitų Š. Amerikos miestų

Gegužės 6 - 20	Liepos 6 - 20
Gegužės 19-birželio 3	Liepos 20 - rugpjūčio 2
Gegužės 25-birž. 8/12	Rugpjūčio 11 - 27
Birželio 9 - 24	Rugsėjo 2 - 16
Birželio 30 - liepos 17	Spalio 7 - 21

Gruodžio 27 — sausio 10 1989

Užsisakykite dabar —gausite papildomą nuolaidą
Smulkesnes žinias teikiame
tel. (416) 769 - 2500

****

Mūsų įstaigoje Jums patarnaus: AUDRONĖ, LIUSĖ, DALIA, INGĖ, JOANNE, PAULIUS.

Mes kalbame — lietuviškai, angliškai, prancūziškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai, itališkai, ispaniškai
Mūsų įstaigoje įrengti kompiuteriai:
PEGASUS/GEMINI bei TDS
Mūsų įstaiga yra narys — IATA, T-comm, BBB, CLIA

Adresas: 2100 Bloor St. W. Toronto, Ont, Canada, M6S 1M7
Tel. (416) 769 - 2500 Telex 06-986766 TOR

KVIEČIAME NAUDOTIS MŪSŲ LIETUVIŠKO BIURO PASLAUGOM
Mūsų registracijos numeriai: retail nr. 2559030 wholesale 2475066

Joe Thomas, žinomas lietuvių muzikantas, daugelį metų grojęs su savo orkestru lietuviškose vestuvėse, Naujų Metų sutikimuose bei įvairiuose pokyliuose, dabar išleido lietuviškų pramoginių šokių kasetę. Kasetė gaunama Darbininko spaudos kioske. Su persiuntimu 12 dol. Kreiptis adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DĖMESIO, ALABAMOS LIETUVIAI!

Tom Bleming, lietuviškos kilmės amerikietis (motina lietuvė — Ona Antanaitis), kandidatuoja į County komisijonierius. Palaikykite jo kandidatūrą.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukas siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073. Woodhaven, N.Y. 11421.

Lietuvos vadavimo darbe niekada nėra nei šventų dienų, nei atostogų!

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburge, Detroite, Waterburyje

Aktyvas: 70 milijonų dolerių

KASOJE mainomi čekiai, priimami Social Security indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir certifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir duoda VISA korteles ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI $100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 7:30 v.v., antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 5 v.v., šeštadieniais nuo 9 iki 2 val. popiet.

Apie paskolų ir certifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

BOSTONO ŽINIOS

Prisiminti didieji trėmimai

Gegužės 22 Šv. Kazimiero lietuvių parap. bažnyčioje Brocktone kun. Petras Šakalys per 10 val. mišias lietuvių ir anglų kalbomis priminė didžiuosius trėmimus, kurie buvo padaryti 1948 gegužės 20-22 Lietuvoje. Klebonas kvietė tikinčiuosius jungtis bendron maldon su Lietuvos tikinčiaisiais, kurie tą dieną irgi meldėsi. Mišių pabaigoje sugiedotas Lietuvos himnas ir Marija Marija.

Motinos dienos minėjimas

LMK Federacijos Bostono klubas, kuriam vadovauja Elena Vasyliūnienė, kasmet suruošia Motinos dienos minėjimą. Minėjimas paprastai rengiamas pirmą gegužės sekmadienį. Šiemet dėl susidėjusių aplinkybių Motinos diena buvo paminėta gegužės 22.

Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje buvo mišios su atitinkamu pamokslu. Mišių metu giedojo solistas Benediktas Povilavičius ir chorinė grupė. Vargonais palydėjo kompozitorius Jeronimas Kačinskas.

Po pamaldų salėje po bažnyčia buvo minėjimo antra dalis. Kalbą pasakė Danutė Augienė, poetė, poeto Maironio giminaitė iš Putnamo. Aktorė Aleksandra Gustaitienė padeklamavo kelis eilėraščius, skirtus motinai. Solistas Benediktas Povilavičius atliko keletą dainų, akomponavo J. Kačinskas.

Iškilioji lietuvaitė

So. Bostono Lietuvių piliečių draugijos valdyba gegužės 21 suorganizavo iškiliosios lietuvaitės rinkimus ir pagerbimo banketą. Į renginį susirinko apie 170 asmenų, daugiausia vidurinio sios ir jaunosios kartos atstovų.

Iškiliąja lietuvaitė išrinkta Sandra Gailius iš Waltham. Antrą vietą laimėjo Alytė Kazlaitė iš Cambridge, o trečioji vieta teko Sharon Gailius iš Waltham.

Buvo užsiregistravusios 9 merginos, bet varžybose tedalyvavo 5. Iškilioji lietuvaitė gavo karūną, juostą su angliškų įrašu ir 200 dol., sudarytus Raimundo Bačiulio ir Igno Vilėniškio, Jr. Antrąją vietą laimėjusi apdovanota 75 dol., skirtais rengėjų, o trečioje vietoje atsidūrusiai teko 25 dol., skirti rengėjų. Dovanas įteikė draugijos pirmininkas Vytautas Eikinas. Varžybas angliškai pravedė Raimundas Bačiulis. Teisėjais buvo Aleksandras Chaplikas, Laima Kontautienė, Ričardas Lizdenis, Jūratė Aukštikalnienė ir Brutenis Veitas.

El. Vasyliūnienės paroda

Cambridge miesto bibliotekoje gegužės 16 buvo atidaryta meno mėgėjos Elenos Vasyliūnienės tapybos darbų paroda. Buvo išstatyta 16 paveikslų. Tai dažniausiai gamtovaizdžiai, gėlės. Paroda uždaryta gegužės 28. Paroda buvo gausiai lankoma.

Atstovai seime

Į Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 20-tąjį seimą gegužės 21-22 Daytona Beach, Fla., iš Bostono skyriaus atstovais buvo nuvykę: skyriaus pirmininkas Juozas Rentelis, Dalia Ščiukaitė, Ignas Vilėniškis, Jr., ir Algirdas Budreckis. Be sprendžiamojo balso buvo nuvykę dar keli skyriaus nariai. Seime dr. Algirdas Budreckis skaitė paskaitą "Tautinės Sąjungos įnašas į Lietuvos laisvinimo bylą." Skyriaus narys Juozas Kapočius išrinktas garbės nariu. Sąjungos tarybos nariu seime išrinko dr. Algirdą Budreckį. Dabar tarybos nariai iš Bostono yra Vaclovas Sanūta ir dr. Algirdas Budreckis.

Kitas sąjungos seimas po dvejų metų įvyks Bostone.

Teisėjo reikalavimai — nauja viltis

OSI keliamos bylos atskiriems asmenims dėl pilietybės atėmimo, kad jie bendradarbiavę su naciais, dabar gali būti įstatytos į tinkamesnes vėžes. Bostono apygardos federalinis teisėjas Andrew Caffrey pareikalavo, kad tokio pobūdžio bylose liudininkų parodymai iš svetur būtų sudaryti Amerikos konsulatuose, dalyvaujant Amerikos pareigūnams, kad būtų leista ir kryžminė apklausa liudininkams.

The Boston Globe parašė, kad šis reikalavimas gali priversti nutraukti bylas, nes nebus įrodymų. Laikraštis *The Boston Globe* taip pat nurodo, kad sovietų liudininkais negalima pasitikėti, nes tuos liudininkus vyriausybės pareigūnai iš anksto apmoko kaip kalbėti.

Dr. Vytenis Vasyliūnas Bostone

Iš Vakarų Vokietijos buvo atvykęs dr. Vytenis Vasyliūnas. Porą savaičių skaitė paskaitas Iowa universitete paskui MIT, Cambridge, MA. Jis priklauso prie grupės mokslininkų kurie dirba vadinamame Galileo projekte. 1990 m. JAV numato paleisti raketą į Neptuną, kuri turėjo būti paleista prieš dvejus metus, bet buvo atidėta. 1975 dr. Vytenis Vasyliūnas dirbo prie raketos, kuri buvo paleista į Jupiterį. Raketa ir dabar tebeskraido. Iowa universitetas suprojektavo raketą į Neptūną vieną iš didžiųjų Saulės sistemos planetų.

Tragiškieji birželio įvykiai amerikiečiams

Kasmet Laisvės Varpas parengia specialią programą amerikiečiams apie birželio mėnesio išvežimus. Šiemet toji programa bus birželio 14 nuo 8:05 v. iki 9 v.v. iš stoties WBET-AM 1460 banga. Daug žinių iš Lietuvos kultūrinio gyvenimo, iš praeities, bus nušviesta ir dabarties situacija.

"Sodauto" ansamblis iš Walpole, netoli Bostono, vadovaujamas Gitos Kupčinskienės, atlieka dainų, šokių, žaidimų programą Matulaičio namuose Putname, Motinos dienos minėjime gegužės 8 d. Nuotr. J. Kriaučiūno

Mirė kapitonas Jonas Jankus

Jonas Jankus, buvęs nepriklausomos Lietuvos kariuomenės kapitonas, mirė birželio 3, penktadienį, apie 10 v.v. Sėdėdamas prie stalo, žiūrėjo televizijos žinias, kai ėmė ir mirė, ištiktas širdies priepuolio. Palaidotas birželio 7, antradienį iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse.

Velionis buvo gimęs 1899 gruodžio 13 Budrių kaime, Garliavos valsčiuje. Buvo savanoris — kūrėjas, baigęs Lietuviškosios Karo mokyklos pirmąją laidą. Dalyvavo karuose su lenkais, buvo patekęs net du kartu į lenkų belaisvę, bet paskui sugebėjo pabėgti. Buvo Klaipėdos atvadavimo dalyvis. Pasibaigus laisvės karam, dirbo įvairiose kariškose įstaigose, komendantūrose, yra net karinį parengimą porą metų dėstęs Kretingos gimnazijoje.

Velionis buvo didelis dainos mėgėjas, visą laiką dalyvavo įvairiuose choruose, Vokietijoje dalyvavo Dainavos chore. Čia buvo aktyvus vyrų choro "Perkūnas" narys. Vyrų choras artėjančių vardadienių proga norėjo jį pagerbti ir surengti vaišes, buvo nupirkęs ir knygą apie Lietuvos kariuomenę.

Jis ilgus metus gyveno Woodhavene pas šaulį K. Bačauską. Visada malonus, taktiškas ir uolus, visada tiesus ir tvarkingai apsirengęs vaikščiojo Woodhavene, lankė visus lietuviškus renginius.

A.A.
PETRUI ŠERNUI
Kanadoje mirus, jo sūnų dr. Valantiną, buvusį JAV LB tarybos narį ir ilgametį lituanistinės dr. V. Kudirkos mokyklos vedėją, ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučia

Kazimieras Jankūnas

A. A.
KAZIMIERUI KUPRĖNUI
atsiskyrus su šiuo pasauliu, reiškiame gilią užuojautą jo žmonai Olgai.

Marie Gluda
Angelina Fiore

Tremties ir įsikūrimo bendrakeleiviui, uoliam visuomenininkui

A. A.
ANTANUI REVENTUI
mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiame žmonai Bronei, sūnums Algiui, Rimui ir Jonui su šeimomis ir kartu liūdime.

Gertrūda ir Arnoldas
Grušniai

PAS CONNECTICUT LIETUVIUS

Kas naujo LB Conn. apygardos veikloje

LB Conn. apygardos susirinkimas įvyko gegužės 15 Švč. Trejybės lietuvių parapijos salėje Hartforde. Apygardos pirmininkas J. Nasvytis, visiem sutikus, vadovavo susirinkimui, kiti valdybos nariai sudarė prezidiumą.

Praeitų metų susirinkimo protokolą perskaitė sekretorė Z. Dresliutė. Apylinkės padarė savo veiklos pranešimus. Hartfordo apylinkės pirmininkė Z. Dresliūtė pranešė, kad apylinkėje yra 156 narių, kurių dalis jauni. Veikla gyva.

New Britaino apylinkės pranešimą padarė pirm. Romas Butrimas. Prie bendruomenės priklauso 76 nariai. Lietuvių veikla labai gyva.

New Haveno apylinkės pirm. J. Šaulys nusiskundė, kad apylinkė nyksta, liko tik 28 nariai. Gausi Lietuvos vyčių kuopa neremia LB veikos.

New Londono apylinkės pirmininkas S. Minkus atsiuntė raštu pranešimą. Apylinkė pamažu nyksta, liko tik 20 narių. Jie minėjimams vyksta į kitas apylinkes. Putnamo apylinkės pirmininkas dr. Č. Masaitis pranešė, kad narių yra apie 90, kurių vienas trečdalis yra vienuolės ir keli kunigai. Veikla vyksta nemaža. Surenkama daug aukų lietuvos reikalams.

Waterburio, viena iš didžiausių apylinkių, kuri turi kelis šimtus narių, pirm. L. Balsys pranešė, kad apylinkė stengiasi būti veikli.

Bridgeporto ir Stamfordo apylinkių pranešimų nebuvo. Stamfordo apylinkė išnykusi, nes liko tik porą narių. Bridgeporto apylinkei priklauso tik porą narių. Veiklą menka.

Apygardos veiklos pranešimą padarė pirmininkas J. Nasvytis. Įsteigta estų, latvių ir lietuvių sąjunga Conn. valstybėje. Sąjunga pasivadino ELLA. Į šią sąjungos vadovybę įteina lietuviai: J. Nasvytis, E. Vaišnienė ir J. Vaitkutė. Sąjungos tikslas jungti Pabaltijo tautų išeivius, kad jie vieningai siektų savo tėvynės išlaisvinimo.

Apygardai būtina turėti šeštadieninę mokyklą. Mokslo metų pradžioje ji jau turėtų būti atidaryta.

Apygardos iždininkas J. Saulys pranešė, kad iždo reikalai patenkinami.. Iždė dabar yra apie 600 dol.

Susirinkimui baigiantis, atsistatydino visa apygardos valdyba. Po pasitarimų slaptu balsavimu išrinkta valdyba pareigomis pasiskirstė taip: J. Nasvytis — pirmininkas, R. Butrimas – sekretorius, J. Bružas – iždininkas, V. Vaitkus, vicepirmininkas, V. Trečiokas ir K. Vaitkus vicepirmininkai įvairiems reikalams. Naują kontrolės komisiją sudarą: Dapkus, Strazdienė ir Kapecko.

Jonas Kriaučiūnas

LIETUVIŲ KUNIGŲ SUSIRINKIMAS AUŠROS VARTŲ PARAPIJOJE

Kunigų Vienybės New Yorko ir New Jersey apylinkės kunigai gegužės 18 buvo sukviesti pas naują Kunigų Vienybės pirmininką kun. Vytautą Palubinską, Aušros Vartų parapijos kleboną.

Pasitarime dalyvavo: vysk. Paulius Baltakis, OFM, kunigai: V. Palubinskas, S. Raila, W. Jaskiewicz, SJ, K. Pugevičius, D. Staniškis, L. Andriekus, OFM, M. Ykasala, SJ, E. Savickis, C. Claver.

Naujas Kunigų Vienybės pirmininkas kun. V. Palubinskas nuoširdžiai susirinkusius pasveikino, papasakojo, kaip jo parapijoje veikia įvairios organizacijos, kvietė gegužės 22 dalyvauti parapijos metinėje šventėje.

Kun. K. Pugevičius apžvelgė Liet. Religinės Šalpos ir Lietuvių Informacijos centro veiklą, pranešė, kad metinis Liet. Religinės Šalpos susirinkimas bus birželio 14 jau naujose praplėstose patalpose, pasidžiaugė, kad vasarą turės progos padaryti daugiau rinkliavų amerikiečių parapijose, kurias lankys su pamokslais. Lietuvių Religinė Šalpa ir Lietuvių Informacijos centras veikia sėkmingai su visų pagalba.

Vyskupas Paulius Baltakis, OFM, kalbėjo apie diakonų reikalingumą, ypač jie reikalingi lietuvių parapijoms. Pasirengti reikia trejus metus. Kaip pavyzdį nurodė Los Angeles, kur jauni lietuviai vyrai organizuojasi pasirengti diakonų tarnybai. Dabar jau yra 15 parapijų, kurios rūpinasi diakonų parengimu.

Kun. K. Pugevičius kalbėjo, kad pasauliečiai vyrai ir moterys artimiau bendradarbiautų parapijos veikloje. Ypač reikia įtraukti jaunąją kartą, kad ji pajustų atsakomybę ir padėtų parapiją išlaikyti lietuvišką.

Susirinkime dalyvavo du lietuviškos kilmės kunigai: kun. Mykolas Ykasala, atvykęs iš Romos, kurį kunigus įšventintas 1977 ir ten veikė, o dabar žada dirbti Brooklyno vyskupijoje. Kun. Karolis Claver dabar kapelionauja NY Metropolitan ligoninėje. Jis mokosi lietuvių kalbos ir su tėvu rengiasi važiuoti šią vasarą į Lietuvą. Į susirinkimą jį pasikvietė kun. V. Palubinskas, kad susipažintų su mūsų veikla.

Po to visi susirinko į Aušros Vartų bažnyčią pasimelsti už Lietuvą. sukalbėjo rožančių ir kitas maldas, sugiedojo Marija Marija, pasimeldė už prel. J. Scharną, kuris dabar sunkiai serga.

Kunigai pasigėrėjo vitražais, kurie yra atvežti iš Angelų Karalienės parapijos ir čia sudėti. Religinė valandėlė baigta Švč. Sakramento palaiminimu.

Paskui šeimininkas su lietuvišku nuoširdumu pavaišino svečius.

K.R.

PROVIDENCE, R.I.

PAMINĖTA KUN. IZIDORIAUS GEDVILOS 40 METŲ KUNIGYSTĖS SUKAKTIS

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonu yra kun. Izidorius Gedvila. Jis į kunigus įšventintas 1948 vasario 21. Taigi jo kunigystės 40 metų sukaktis ir buvo paminėta š.m. vasario 21. Tą minėjimą-pagerbimą surengė vietinės organizacijos, vadovaujamos Lietuvos vyčių.

Pradžioje jubilijatą su dovanomis pasveikino pagerbimo dalyviai. Renginio vadovė vyčių 103 kuopos pirmininkė Birutė Stoškienė taip pat pasveikino sukaktuvininką ir pakvietė Viktorą Mathieu. Jis perskaitė ir įteikė klebonui R. I. Atstovų rūmų pažymėjimą, skirtą šios sukakties progai. Šį pažymėjimą padėjo išrūpinti atstovas Rene M. Lafayette, lietuvių draugas.

Toliau sveikino parapijos patikėtinis Valteris Kačėnas, LB Providence apylinkės valdybos pirmininkė Aldona Kairienė įteikė dovaną ir pravedė Ilgiausių metų sugiedojimą.

Klebonas savo padėkos žodyje prisiminė, kaip jis buvo įšventintas Šv. Jono Bazilikoje Romoje. Įšventintas drauge su kun. Leonu Zaremba, SJ. Toje laidoje tebuvo tik du lietuviai kunigai. Dėl okupacijų negalėdamas grįžti į Lietuvą, atvyko į Ameriką ir Montanos valstyjoje dirbo 33 metus, pirmuosius dvejus metus buvo vikaras, o paskui klebonas. Be nuolatinės parapijos dar aptarnavo 2-3 misijas. Paskutinė vieta buvo big Timbesr, MT. Iš Montanos jis gauna ir pensiją.

Mirus ilgamečiui klebonui kun. V. Martinkui, buvo pavojus, kad ši lietuvių Šv. Kazimiero parapija gali atitekti kitataučiams. Tada lyg iš dangaus siųstas atvyko kun. V. Cukuras. Jis atnaujino ir sustiprino parapiją. Vėl buvo susirūpinta, kai kun. V. Cukuras, išvyko į Putnamą. Tada parapijos tęstinumą užtikrino kun. Iz. Gedvila, atvykęs čia prieš penkerius metus.

Nelengva jam buvo prisitaikyti prie naujų sąlygų, bet vis labiau ir labiau jaučiasi namie. Sunkiausiai klebonui esą paruošti savaitinius biuletenius, mano, kad reikia sustabdyti jų leidimą. Tai būtų tikrai liūdna žinia parapiečiams. Šiame darbe jam labai daug padėjo Valteris Kačėnas.

Jo pamokslai būna grynai religinio pobūdžio, artimi ir visiems suprantami.

Visi nuoširdžiai sveikino kleboną ir palinkėjo, kad Viešpats jį globotų visuose jo darbuose, kad niekada nestigtų jėgų skleisti Šviesą.

A. Valiuškis

LITHUANIAN COOKERY
In English, 316 pages, price 10 dol.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastikiniu apiaku. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas ir Postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Redakcija. . . . . (718) 827-1352
Administr. . . . . (718) 827-1351

Spaustuvė . . . . . (718) 827-1350
Vienuolynas . . . (718) 235-5962
Vyskupas . . . (718) 827-7932
Salė (kor.) . . . . . (718) 827-9645
Salės adm. . . . . (718) 235-8386

Šį savaitgalį, birželio 12, sekmadienį, Battery Park, Manhattane, tarp 2 ir 4 v. bus priminti didieji trėmimai iš Baltijos valstybių.

Edvardas Leleiva yra sunkiai susirgęs. Darbovietėje jį ištiko stiprus kraujo išsiliejimas į galvą. Yra paguldytas Bronxo ligoninėje.

Lietuvių diena ir gegužinė bus birželio 19, sekmadienį, 2 v. popiet Kultūros Židinio kieme ir Židinio salėje. Drauge tai bus ir N.Y. Lietuvių tautinių šokių ansamblio Tryptinio išleistuvės į tautinių šokių šventę. Visuomenė prašoma gausiai dalyvauti.

Lietuviškos organizacijos prašomos gausiai dalyvauti su vėliavomis birželio 19 Apreiškimo parapijos bažnyčioje, kur 11 val. bus mišios už ištremtuosius į Sibirą.

Už mirusius New Yorko ir apylinkės krikščionis demokratus mišios bus aukojamos birželio 18, šeštadienį, 10 v.r. pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Visi jų bičiuliai ir artimieji kviečiami dalyvauti pamaldose.

HIRING! Federal government jobs in your area and overseas. Many immediate openings without waiting list or test. $15-68,000. Phone call refundable. 602 838-8885. Ext. 6057.

Lietuvių finansinė įstaiga Richmond Hill rajone ieško kvalifikuoto asmens su buchalterijos, paskolų analizės ir įstaigos vedėjo patyrimu. Geras atlyginimas ir priedai. Kreiptis raštu į Darbininko redakciją 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207 arba skambinti 718 827 - 1352.

BIRŽELIO TRAGIŠKŲJŲ ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

NY LB apygardos valdyba kartu su latvių ir estų panašiomis organizacijomis birželio 12, sekmadienį, rengia tragiškųjų birželio įvykių pabaltiečių išvežimo minėjimą Battery Park, Manhattane, tarp 2 ir 4 v. popiet, prie Erelio statulos ir prie Clinton pilies.

Visi New Yorko lietuviai, ypač jaunimas kviečiamas dalyvauti. Pageidaujama, kad moterys pasipuoštų tautiniais drabužiais.

Operų mėgėjai nėra skriaudžiami ir vasaros atostogų metu. Metropolitan ir New York City operų kolektyvams išvykus gastrolių, šeštadienių popietėmis per radiją nuo birželio 4 iki birželio 25 bus transliuojami Chicagos Lyric operos spektakliai: birželio 4 — W. A. Mozart "Cosi Fan Tutte", birželio 11 — G.Verdi "La Forza del Destino", birželio 18 — A. Berg "Lulu", birželio 25 — G. Puccini "Tosca". Šio šeštadienio popietėj bus transliuojama Giuseppe Verdi opera "La Forza del Destino". Pagrindiniai solistai: Susan Dunn, Giuseppe Giacomini, Leo Nucci, Dimitri Kavrakos. Diriguoja James Conlon.

Kunigų rekolekcijos

Šią savaitę Putname seserų vienuolyne vyksta lietuvių kunigų rekolekcijos. Iš New Yorko išvyko vysk. Paulius Baltakis, OFM, Tėv. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, Darbininko redaktorius, kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvių Religinės Šalpos vedėjas, kun. Jonas Pakalniškis, Apreiškimo parapijos klebonas. Su jais išvyko svečiai iš Floridos: kun. Antanas Račkauskas ir kun. Vytautas Pikturna.

Lietuvos jaunimo teatras, gastroliavęs Chicagoje, per New Yorką į Maskvą iškeliavo birželio 3, penktadienį. Iš Maskvos tiesiai skrenda į Vieną, Austrijon, kur vėl yra pakviesti su gastrolėmis.

Vyras su žmona, buvę prižiūrėtojai, ieško prižiūrėtojų vietos. Gali prižiūrėti klubo pastatą, apartamentus, motelį ir pan. Taip pat gali ir virti. Dėl susitarimo rašyti: Mrs. Susana Kizienė, 6707 S. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 312 776 - 5720.

Kauniečių ir jų bičiulių dėmesiui! Dalyvaujantys G. T. INTERNATIONAL ekskursijoje nr. 8809/F rugpjūčio 15 - 31 d. gali rinktis apsistoti Kaune, vietoj Vilniaus. Neskubėdami galėsite apžiūrėti Kauno ir apylinkių įdomybes, pasivaikščioti Laisvės alėja su draugais ir giminėm. Šios ekskursijos dalyviai taip pat praleis 3 dienas Olandijoje. vietų skaičius ribotas. Kreiptis: 10401 S. Roberts Road, Palos Hills, IL 60465. Tel. (312) 430 7272.

I. Giedrys iš Somerset, N.J., nuolatinė Darbininko rėmėja, atsiuntė prenumeratos mokestį su 50 dol. auka. Labai ačiū.

Dr. H. Montvila iš New Yorko miesto su prenumeratos mokesčiu dar pridėjo 55 dol. Auką spaudai paremti. Nuoširdi padėka.

S. Alis iš Springfield, MA. visada paremia Darbininką. Šiais metais atsiuntė 40 dol. auką. Administracija labai dėkoja.

A. a. Antano Revento atminimui Marija Gludienė paaukojo 15 dol. Kultūros Židiniui.

Eaton korporacijos tarnautojai Viktoro Miluko pastangomis 1986 gruodžio mėn. Kultūros Židiniui paaukojo 500 dol. Pagal "gift matching program" metodą Eaton korporacija 1988 gegužės mėn. atsiuntė Kultūros Židiniui 1000 dol. Kultūros Židinio administracija V. Milukui už pastangas ir auką nuoširdžiai dėkoja.

MASPETH, N.Y.

Atsimainymo parapijos veikli parapietė Olga Brady staiga susirgo ir gydosi ligoninėje. Visi linki jai greit pasveikti.

Česlovas Ašenbergas, gyvenąs Elmhurste, po sunkios operacijos gydosi namie ir lanko daktarus. Jis yra nuolatinis skaitytojas lietuviškų mišių metu. Jam padeda žmona ir dukrelė. Linkime greičiau pasveikti.

Praleiskite savaitę Palangos pliaže! Už nedidelę pridėtinę kainą G. T. INTERNATIONAL birželio ir rugpjūčio mėn. ekskursijų dalyviai gali praleisti 7 dienas privačiame kurorte Palangoje. Čia Gintaro muziejus, Birutės kalnas, 19 a. botanikos parkas ir saulės palydos garsiuoju Palangos tiltu. Kreiptis: 10401 S. Roberts Road, Palos Hills, IL 60465. Tel.: (312) 430 - 7272.

Bilietus į Tautinių Šokių Šventę galima įsigyti KASOJE. Šventės rengėjai iš Hamiltono yra į New Yorką atsiuntę bilietų, kurie platinami KASOS įstaigoje. Jie yra tiktai į tautinių šokių programą ir jų kaina 13 dol. Kas nori iš anksto įsigyti šventės bilietus, prašomi skubiai kreiptis į KASĄ.

ATLIEKU ĮVAIRIUS MEDŽIO DARBUS

Su 16 metų darbo praktika atlieku įvairius medžio darbus prie statybos, pagal planus ir piešinius. Aptarnauju New Yorką ir Long Island apylinkes. Garantuoju gerą darbo kokybę ar perstatant, ar remontuojant bet ką.

Kainos prieinamos visiems darbams — dideliems ir mažiems. Nemokamas apskaičiavimas.

Skambinti: Algis Urbelis 718 849 - 8093.

Rasa Adams

Indrė Bilerytė

Vincas Giedraitis

Antanas Kulys

Matas Nemickas

Dainius Remėza

Maironio lituanistinė mokykla išleido trisdešimt ketvirtą laidą

Ir kas galėjo tikėti, kad tokiose sąlygose taip ilgai išsilaikys Maironio lituanistinė mokyklą. Ar ne džiaugsmas, kad ji gegužės 29 išleido 34-tą laidą.

Filed in 595

Abiturientų išleistuvės buvo sujungtos su mokyklos pavasario baliumi. Todėl ir buvo gražiai išpuošta didžioji salė, — žalumynai ant sienų, ant stalų — gėlės ir balonai.

Specialus pranešimas

Jau prieš programos pradžią žmonės kalbėjo apie tai, kad popiežius paskyrė 25 naujus kardinolus, ir jų tarpe yra lietuvis vysk. Vincentas Sladkevičius. Mokyklos vedėja Vida Penikienė pirmiausia ir perskaitė biuletenį tuo reikalu, kad paskirtas kardinolas, kad į Maskvą išvyko Nijolė Sadūnaitė ir t. t.

Žinios buvo sustiktos audringais plojimais.

Garbės prezidiumas

Į iškilmių aktą įvedamas garbės prezidiumas. Į jį pakviestas Lietuvos gen. Konsulas Anicetas Simutis, LB apygardos valdybos atstovas Paulius Jurkus (pirmininkas V. Alksninis buvo išvykęs į Chicagą), Šviętimo Tarybos rytų apygardos inspektorė Dana Bobelienė, mokyklos kapelionas Tėv. Antanas Prakapas, OFM, klasės mokytojas Alfonsas Samušis, Tryptinio ansamblio vadovė Jadvyga Matulaitienė, Tėvų komiteto pirmininkas Anatolijus Garbauskas.

Pedagogų trybos sekretorė Audrė Lukoševičiūtė perskaitė mokytojų tarybos protokolą, kas tą Maironio mokyklą baigia.

Tada kiekvieną mokinį apibūdino klasės mokytojas Alfonsas Samušis, atestatus įteikė Lietuvos gen. konsulas A. Simutis. Drauge įteikė ir lietuvišką vėliavėlę.

Tie baigusieji mokiniai yra:

Rasa Adams, Indrė Bilerytė, Vincas Giedraitis, Antanas Kulys, Matas Nemickas, Dainius Remėza.

Dar šiuos metus kaip laisva klausytoja mokyklą lankė Elisa Adomaitytė. Ir ji buvo pakviesta, įteiktas pažymėjimas, kad mokyklą lankė, apdovanota.

Naujas LB aplygardos pirmininkas Vytautas Alksninis buvo išvykęs tarnybos reikalais į Chicagą. Jo trumpą sveikinimo žodį perskaitė apygardos vicepirmininkas Paulius Jurkus ir įteikė dovaną: kiekvienam po anglų-lietuvių kalbos žodyną ir užprenumeravo metams žurnalą *Pasaulio lietuvį*.

Dar apdovanojo porą mokinių ir I-oji LB apylinkė.

Švietimo tarybos vardu sveikino Dana Bobelienė, Anatolijus Garbauskas tėvų komiteto vardu ir įteikė dėvanų.

Devintojo skyriaus vardu gražia kalba atsisveikino Gina Jankauskaitė.

Tada visi abiturientai, sustoję ratu, padeklamavo ištraukas iš "Anykščių šilelio". Viena ištrauka, pati pirmoji, buvo iš A. Mickevičiaus "Pono Tado" įžangos.

Tai buvo originali abiturientų išleistuvių programa. Po to su mokykla atsisveikino abiturientas Antanas Kulys. Kalbėjo gražiai, laisvai, padėkodamas visiems, kad leido jiems mokytis ir mokyklą baigti.

Iškilmingas aktas baigtas Lietuvos himnu.

Tautiniai šokiai scenoje

Po oficialaus abiturientų išleistuvių akto tuoj persitvarkyta, ir scenoje vyko tautinių šokių programa.

Šokius pradėjo New Yorko tautinių šokių ansamblis Trytinis, vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės. Šio ansamblio šokėjai yra Maironio Mokyklos tąsa. Daugumą jau baigę šią mokyklą, kiti dar ją lanko. Tai labai tiko, kad ansamblis papuošė mokyklos baigimo metus ir abiturientų išleistuves.

Kiekvienas šokis buvo įvestas su poetiniu šokio apibūdinimu. Tą vaidmenį gražiai atliko Gina Jankauskaitė. Tryptinis yra pirmaujantis ansamblis, tiek džiaugsmo suteikęs jaunimui, papuošęs jų jaunystę šokiais arenose, scenose. Tryptinis pradžioje pašoko audėjėlę, paskui malūną.

Į šokius įsijungė ir Maironio lituanistinės mokyklos grupė, kuri irgi keliaus į tautinių šokių šventę. Tai grupei vadovauja Aldona Marijošienė. Į sceną išėjo patys jauniausi šokėjai, na, ir suteikė visiem daug džiaugsmo, kaip jie užsidegę šoko vėdarą, žąseles.

Į sceną vėl grįžo Tryptinis ir pašoko šustą, landytinį, kalvelį. Pabaigai į sceną suvedė visus šokėjus, įjungė ir Maironio mokyklos grupę. Šokių mokytojos apdovanotos gėlėmis. Abi šios grupės važiuoja į tautinių šokių šventę, kuri bus liepos 2 - 3 Hamiltone, Kanadoje.

Tuo ir buvo baigta šio vakaro programa.

Puikios vaišės

Maironio lituanistinė mokykla pasižymi dar ir tuo, kad visada surengia puikias vaišes. Ir šį kartą didelis ilgas stalas buvo apkrautas visokiausiais puikiausiais valgiais. Reikėjo kiekvienam pasirinkti, o buvo ko tik užsimanai. Valgių buvo gausybė. Ir jie buvo patiekti ant gražiai papuošto stalo.

Pasiėmę įvairiausio maisto, žmonės vėl grįžo prie savo stalų. Čia dabar aptarnavo mokyklos mokiniai, daugiausia patys jauniausi. Jie surinko lėkštes, atnešė ko kam reikėjo.

Šokiams grojo brolių Kezių orkestras. Reikia džiaugtis, kad broliai nepasimetė, nepasiklydo gatvių džiunglėse, o sudarė orkestrą, kuris kaskart vis labiau įsitvirtina, praturtina savo repertuarą ir gražiai pralinksmina publiką.

Publikos buvo atsilankę per porą šimtų. Buvo daug jaunimo. Visi buvo dėkingi rengėjam už puikų vakarą ir mokyklai linkėjo kuo geriausios ateities! **(p. j.)**

BIRŽELIO TRAGIŠKŲJŲ ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

BIRŽELIO 12, SEKMADIENĮ

2-4 v. Battery Park, Manhattane, N.Y.
Minėjimą rengia LN NY apygardos valdyba ir latvių ir estų panašios organizacijos.
Dalyvauja pabaltiečiai.
Svarbūs ir įtakingi asmenys pasakys kalbas.

BIRŽELIO 19, SEKMADIENĮ

11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje specialios pamaldos už ištremtuosius į Sibirą ir ten žuvusius. Pamokslą pasakys kun. VYTAUTAS PIKTURNA

Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis

Rengia
LB New Yorko apygardos valdyba

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS DIENA – GEGUŽINĖ – TRYPTINIO IŠLEISTUVĖS

birželio 19, sekmadienį, 2 v. popiet
Kultūros Židinio kieme ir salėse

Tautinių šokių programą atlieka N.Y., ansamblis TRYPTINIS, vadovaujamas JADVYGOS MATULAITIENĖS

Ansamblis vyksta į tautinių šokių šventę Hamiltone. Visi palinkėsime jam gero pasisekimo ir laimingos kelionės.

Veiks įvairios užkandinės ir atgaivos barai. Prie visų stalų gera nuotaika ir dainos.

Visi kviečiami atsilankyti!

LB NEW YORKO APYGARDOS VALDYBA